

8 коп.

ХОККЕЙ

1969 – 1970

Х О К Е Й

(ДОВІДНИК-КАЛЕНДАР)

КИЇВ, „ЗДОРОВ'Я“, 1969

7A8.6
X70

Составитель Безносенко П. И.

Хоккей

(календарь-справочник)

(на украинском языке)

Редактор *А. П. Волошин*
Оформлення художника *М. В. Ясинського*
Художній редактор *В. В. Терещенко*
Технічний редактор *Л. О. Запольська*
Коректори *З. Г. Комаровська, Л. І. Ковтун*

БФ 09451. Зам. 485.
Здано до набору 20/VIII 1969 р.
Підписано до друку 2/X 1969 р.
Формат 70×108^{1/32}. Тираж 21 000.
Обл.-видавн. арк. 2,71. Фіз. друк. арк. 2,25.
Умовн. друк. арк. 3,15. Папір № 2.
Ціна 8 коп.

Видавництво «Здоров'я»,
м. Київ, вул. Кірова, 7

Віддруковано з матриць
Київської книжкової фабрики № 1,
вул. Довженка, 5
в Білоцерківській книжковій друкарні
Комітету по пресі при Раді
Міністрів УРСР, вул. К. Маркса, 4.

6—9—2

170—69M

ХОКЕЙ — 70. ЯКИЙ ВІН БУДЕ!

*Розповідає голова Федерації хокея УРСР
А. М. ХОРОЗОВ*

Перш ніж перейти до розповіді про систему розиграння чемпіонату СРСР з хокея на 1969—1970 рр., згадаймо тогорічні льодові баталії.

На світовій арені наша збірна знову довела перевагу радянської системи фізичного виховання. Як відомо, у Стокгольмі хокеїсти збірної СРСР всьоме підряд стали володарями золотих медалей чемпіонів світу.

Відмінного успіху досягли хокеїсти ЦСКА, які у важкій боротьбі вибороли ще один кришталевий приз — Кубок європейських чемпіонів.

Найсильнішою командою континенту стала також юнацька збірна нашої країни, яка на чемпіонаті юніорів у західнонімецькому місті Гармш-Партенкірхені випередила хокеїстів Чехословаччини, Швеції, ФРН, Польщі та Фінляндії.

Не менш запеклі поединки точилися на льодових стадіонах Москви, Ленінграда, Свердловська, Києва та інших міст нашої країни.

Тогорічний чемпіонат СРСР був особливий. Федерація хокея СРСР, як відомо, запровадила минулого року двоступеневу систему розиграння. Її головне завдання — дати можливість найсильнішим командам вищої ліги провести між собою якнайбільшу кількість зустрічей.

Між московськими «Спартак», ЦСКА, «Динамо» відбулося по шість матчів. Усі вони пройшли в цікавій, захоплюючій боротьбі і принесли велике задоволення численній армії любителів хокея.

Так, призери тогорічного чемпіонату, а також інша трійка — воскресенський «Хімік», свердловський «Автомобіліст» та московські «Крила Рад», що входили до фінальної шістки, підвищили свій клас, мали можливість обстріляти у зустрічах з «асами» здібну талановиту молодь.

На жаль, цього не можна сказати про інші шість команд першої підгрупи. Московський «Локомотив», СКА (Ленінград), «Торпедо» (Горький), «Трактор» (Челябінськ), «Динамо» (Київ) та «Сибір» (Новосибірськ) після першої половини чемпіонату опинились у другій підгрупі, де в упертій боротьбі мали ще вибороти право переходу на наступний рік до вищої ліги. Де вже тут говорити про планомірну навчально-виховну роботу! До того ж календар зустрічей було складено так щільно, що їм довелося зустрічатись двічі на тиждень. Врахуйте при цьому ще й довгі переїзди.

Складаючи календар першості на 1969—1970 роки, Федерація хокея СРСР виходила з принципів збереження практики багаторазових зустрічей рівних за класом команд, створення двох стабільних підгруп першої групи класу «А», де б розподіл був суто спортивний, а також проведення кожним колективом під час чемпіонату до 44—48 зустрічей.

Згідно з цими принципами в першості СРСР 1969—1970 рр. до першої та другої підгруп входять по дванадцять команд, які зустрічатимуться між собою по 4 рази. За місяця з 1-го по 12-е боротимуться «Спартак» (Москва), ЦСКА, «Динамо» (Москва), «Хімік» (Воскресенськ), «Автомобіліст» (Свердловськ), «Крила Рад», «Локомотив» (Москва), СКА (Ленінград), «Торпедо»

(Горький), «Трактор» (Челябінськ), «Сибір» (Новосибірськ), «Динамо» (Київ).

За місяця з 13-го по 24-е грають СК «Салават Юлаєв» (Уфа), «Торпедо» (Мінськ), «Енергія» (Саратов), «Металург» (Новокузнецьк), «Зірка» (Чебаркуль), СК ім. Урицького (Казань), «Дизеліст» (Пенза), «Кристал» (Електросталь), «Автомобіліст» (Алма-Ата), «Торпедо» (Ярославль), «Молот» (Перм), «Торпедо» (Усть-К).

Команди, що посядуть у чемпіонаті СРСР 10—12-е місце, наступного сезону виступатимуть у другій підгрупі. Той колектив, що опиниться на 9-му місці в чемпіонаті країни, змушений буде додатково провести дві зустрічі (на своєму та чужому майданчику) з найсильнішим представником другої підгрупи.

Як і торік, другу групу поділено за територіальним принципом на дві зони. У Західній виступають: «Металург» (Челябінськ), СКА (Калінін), «Динамо» (Рига), СКА (Куйбишев), «Металург» (Череповець), «Динамо» (Ленінград), «Прогрес» (Глазов), «Торпедо» (Подольськ), «Хімік» (Дніпродзержинськ), «Торпедо» (Ульяновськ), «Олімпія» (Кірово-Чепецьк), «Таганай» (Златоуст). До Східної зони належать: СКА (Новосибірськ), «Шахтар» (Прокоп'євськ), «Єрмак» (Ангарськ), «Супутник» (Нижній Тагіл), «Водник» (Тюмень), «Качук» (Омськ), «Металург» (Серов), «Мотор» (Барнаул), «Буревісник» (Челябінськ), «Будівельник» (Кемерово), «Локомотив» (Омськ), СКА (Хабаровськ).

Чемпіонат триватиме з вересня по квітень.

Заплановані «вікна» викликані міжнародними турнірами, першістю світу та Європи, підготовкою до цих змагань, іграми на Кубок СРСР.

Два наступні чемпіонати будуть побудовані трохи інакше. Команди, що займуть у чемпіонаті СРСР 1969—1970 рр. перші дев'ять місць, утворять 1971 року першу

підгрупу, яка й розіграє медалі всіх гатунків. Ігри тут проведуться у шість кругів.

Решта ж команд, які розташуються на місцях з 10-го по 20-е, а також ще дві команди-переможниці турніру Західної та Східної зон (ці турніри проводить Комітет по фізичній культурі при Раді Міністрів РРФСР) утворять другу підгрупу. Тут змагання проведуться в чотири круги. Ті ж колективи, які займуть у 1971 році місця з 21-го по 24-е, переходять до другої групи класу «А».

Положення суворо регламентує розклад кубкових поєдинків. Матчі $1/16$ фіналу відбудуться вже 9 жовтня. Ігри $1/8$ фіналу призначені на 30 жовтня — 1 листопада, а 2—4 листопада буде проведено чвертьфінали.

Півфінальні зустрічі відбудуться у розпалі сезону — 15 та 16 лютого. Фінал — 19 лютого.

Вирішено підвищити вимоги до гравців та тренерів, які грубо порушують норми спортивної етики та дисципліни на полі. Відповідальність за недисципліновану поведінку хокеїстів, тренерів або представників несе вся команда.

Спортсмен, котрого двічі усунуть з поля на 5 або 10 хвилин, або до кінця зустрічі в одному чи кількох матчах пропускає чергову зустріч і до рішення СТК не має права брати участь у наступних поєдинках.

Кілька слів про змагання юних. Заключні ігри молодіжного чемпіонату СРСР будуть проведені в Новосибірську, а юнаки розіграють свій фінал у Пермі (обидва турніри під час весняних шкільних канікул). Як і торік, ЦК ВЛКСМ та Федерація хокея СРСР організують традиційні змагання на призи «Зміна» та «Молодість» (відповідно для хокеїстів 15—16 та 17—18 років). Буде завершено також черговий розиграш «Золотої шайби», що почався минулого сезону. На черзі — фіналь-

ні ігри. Вони відбудуться на батьківщині В. І. Леніна в місті Ульяновську під час зимових шкільних канікул.

Цьогорічний хокейний сезон за традицією відкрили змагання на приз газети «Советский спорт». Вони розпочалися 25 серпня, закінчилися — 17 вересня. Крім 12 команд першої підгрупи та кількох колективів другої підгрупи, у турнірі взяли участь деякі іноземні клуби. Одержано заявки з Фінляндії, Польщі, Канади, НДР, Швеції. Зустрічі відбувалися на стадіонах Москви, Ленінграда, Мінська. Приз ввосьме завоював ЦСКА.

Восени відбудуться також фінальні матчі розиграшу Кубка європейських чемпіонів сезону 1968—1969 рр. між экс-чемпіоном СРСР командою ЦСКА та австрійським «Клагенфуртом».

У сезоні 1969—1970 рр. цей кубок виборюватимуть 17 команд. Дві з них — представники Радянського Союзу — «Спартак» та ЦСКА. Вони почнуть боротьбу з півфіналу. Фінальні зустрічі заплановано провести у лютому — квітні 1970 року.

Крім чемпіонату Європи та світу для команд дорослих, відбудеться чемпіонат Європи серед юніорів. Шість кращих молодіжних колективів континенту зустрінуться в Швейцарії з 27 грудня по 3 січня.

ВИПРОБОВУЄМО МОЛОДЬ

Бесіда із старшим тренером київського «Динамо» заслуженим тренером УРСР І. О. ШИЧКОВИМ

— *Ігоре Олексійовичу, як відомо, минулий хокейний сезон для нашої команди склався не найкраще. Після попередніх змагань вона потрапила до II підгрупи, де також виступила невдало. Лише в останніх*

двох матчах вирішувалось: бути чи не бути нам у вищій лізі. У чому ж ви вбачаєте причини такого зриву?

— Їх на мою думку, кілька. Найголовніша — це зміна покоління. З команди пішло кілька провідних гравців. На їхнє місце прийшла необстріляна малодосвідчена молодь. Її треба було багато чого навчати на тренуваннях. Та ми, до речі, як і інші клуби, були позбавлені цієї можливості. В цьому друга причина невдалих виступів.

Як відомо, минулого сезону команди вищої ліги грали за двоступеневою системою розіграшу. На першому етапі всі боролися за право залишатись у «великій шістці», на другому — теж потрібні були очка. Адже шести останнім загрожував перехід до II групи. Конкуренція була велика. Колишні аутсайтери останнім часом значно поліпшили свою гру і мало в чому поступаються командам вищої ліги. Їм програвали не лише ми, а й такі випробувані колективи як «Локомотив» (Москва), «Торпедо» (Горький), СКА (Ленінград).

До того ж, у нас дуже щільно був складений календар. Грали через три-чотири дні. Що не зустріч — то інші умови. Сьогодні виступаємо у закритому приміщенні на шгучній ковзанці, а на завтра — у 20—30-градусний мороз, або під вітром у заметіль, на відкритому майданчику. Врахуйте при цьому довгі переїзди, перельоти, чекання у готелях, на вокзалах, відсутність належних умов для відпочинку та тренувань.

— *Читачам довідника буде цікаво дізнатись про ті зміни, які сталися в команді. Познайомте, будь ласка, нас з новими гравцями.*

Місця Бориса Нужи́на, Володими́ра Проко́ф'єва та Ігоря Тузи́ка займуть молоді перспективні гравці Дмитро Проли́гін з уфімського спортклубу «Салават Юлаєв», Володимир Серняєв з «Дизеліста» Пензи, Юрій Ники-

форовський з ЦСКА та ін. Повернувся до колективу і приступив до тренувань Сергій Серебряков.

Разом з нашими ветеранами Миколою Кульковим, Володимиром Альоши́ним, Ві́ктором Мося́гінін, Анато́лієм Ря́биченком, Олександром Голембіо́вським, Олександром Шо́маном та іншими вони утворять основний кістяк команди.

— *І останнє запитання: які ваші плани на наступний сезон, яке завдання поставлено перед колективом?*

— Як відомо, цьогорічна система розіграшу передбачає по 44 зустрічі між найсильнішими командами класу «А». За результатами їх дев'ять перших колективів утворюють наступного року I групу. Ставимо перед собою дуже складне завдання — потрапити саме до цієї «заповітної» дев'ятки. Деякого досвіду вже набула наша молодь. Цього року начебто з'являться можливості для проведення більш-менш організованої навчально-тренувальної роботи.

Нещодавно ми повернулися з учбового збору. Підвищували, головним чином, загальну фізичну підготовку, провозили заняття з тактики, знайомились із схемами провідних команд світу.

Докладемо всіх зусиль, аби виправдати сподівання наших прихильників і більше не засмучувати їх.

ВІРНІ ЛИЦАРІ КУБКА

Розіграш Кубка СРСР з хокея веде свій початок з 1951 року. Першими його володарями були московські команди «Крила Рад», ВПС та «Динамо».

У 1954 році з ним вперше зустрілися столичні армії. За образним висловом одного з журналістів, вони так полюбили один одного, що вирішили більше не

розлучатися. За винятком 1957—1960 рр. та 1962—1965 рр. коли Кубок в нашій країні не розігрувався, ним постійно володіли спортсмени ЦСКА.

Особливістю змагань за кришталевий приз є те, що вони проходять паралельно з іграми чемпіонату країни. А це стає додатковим навантаженням для провідних хокеїстів. Адже фінальні кубкові поєдинки збігаються з вирішальними іграми на першість серед команд вищої ліги.

Якщо згадати напруженість заключних матчів «великої шістки», то неважко зрозуміти, скільки нервової та фізичної енергії витратили у ці дні спортсмени.

В складному становищі опинились і тренери команд. Вони думали не тільки над тим, як дати відпочити втомленим гравцям, а й над тим, кого виставити на півфінальні та фінальні зустрічі.

У півфіналах зішлись московські команди. Динамівці виступили проти лідера чемпіонату «Спартак», ЦСКА грав з «Крилами Рад».

Біло-сині виявились справжніми кубковими бійцями. Програвши у першому періоді спартаківцям 0:2, вони знайшли в собі сили зрівняти рахунок і вийти вперед. Хто перебував того дня на трибунах столичного Палацу спорту, не міг пізнати динамівців, які лише кілька днів тому вперше за багато років програли сьогоднішнім суперникам один з матчів першості 0:9.

Дружна і самовіддана гра в усіх ланках принесла нарешті заслужений успіх.

Другий півфінал був нецікавий. Арміїці порівняно легко перемогли московську команду «Крила Рад» з рахунком 8:3.

Справжньою винагородою за цей матч для глядачів був фінальний поєдинок. Здавалося, що суперники вийшли на гру з великим запасом сил, що вони порівняно довго відпочивали і добре змудилися за хокеєм.

Відчувалось, що зішлись гідні один одного бійці. Гра була напрочуд коректна і в той же час пройшла у безкомпромісній боротьбі.

У першому періоді Б. Михайлов влучним кидком вивів уперед команду ЦСКА, в другому — І. Самочернов зрівнює рахунок. Однак через дві хвилини той самий Михайлов знову виводить уперед арміїців. В третьому періоді В. Викулов закріпив перевагу свого клубу.

Нападаючі арміїців у п'яти кубкових іграх того року забили у ворота суперників 33 шайби. Найрезультативніші в команді Володимир Викулов (на його рахунок шість шайб) та Борис Михайлов (п'ять закинутих шайб).

Цей успіх не випадковий. ЦСКА — найсильніший клуб Радянського Союзу, в його складі провідні гравці збірної країни А. Фірсов, О. Рагулін, В. Кузькін, поряд з якими виступає талановита молодь — В. Харламов, Ю. Блінов, Б. Михайлов та інші.

На жаль, залишив виступи у чемпіонатах країни «останній з могікан» Веніамін Александров. Двоє з його колишніх уславлених партнерів Костянтин Локтев та Олександр Альметов вже кілька років виховують підростаючу зміну.

Їхні місця зайняла талановита молодь. Чи стане вона такими кубковими бійцями, як старші товариші, покажуть майбутні баталії.

П. МОЙСЄВ

ЗОЛОТИЙ ФІНІШ «СПАРТАКА»

Хто стане чемпіоном — ЦСКА чи «Спартак»? Це питання хвилювало аматорів хокея від першого і до останнього дня тогорічного чемпіонату.

Та перш ніж розповісти про ті захоплюючі баталії, зробимо невеличкий екскурс у минуле.

Згадаймо, як сім років тому, навесні 1962 року, здавалося б, і несила команда «Спартак» зустрілася у вирішальному поєдинку з армійськими хокеїстами, дев'ятиразовими чемпіонами Радянського Союзу, у складі яких виступали мало не всі члени збірної країни. Журналісти, фахівці майже одноставно пророкували легку перемогу, а з нею і вдесяте чемпіонське звання команди ЦСКА.

Іншої думки був тодішній тренер «Спартак» Олександр Никифорович Новокрещенов. Він розумів, що перемогти грізних армійців, можна, хоча й здійснити це не легко.

Майже всі 60 хвилин на льоду точилася рівна боротьба. Нарешті, перед фінальною сиреною влучний кидок Євгена Майорова приніс важку і почесну перемогу спартаківцям.

Так на хокейному небосхилі з'явилася ще одна яскрава зірка. Через п'ять років вона спалахнула знову, команда вдруге завоювала золоті медалі, а після торішньої першості їх почали називати триразовими чемпіонами СРСР.

І якщо сім років тому «Спартак» виходив на вирішальний двобій боязко, несміливо, наче новачок, то цієї весни проти 14-разових чемпіонів грала може й менш титулована, але команда одного рівня майстерності. Це вони довели в поєдинках між собою.

В XXIII чемпіонаті СРСР із шести зустрічей з ЦСКА спартаківці перемогли в чотирьох, один матч закінчився внічию і лише в одному перемогли армійці. Загальний баланс зустрічей 23 : 16.

В цьому сезоні були й інші вагомні здобутки. Серед них перемоги над московським «Динамо» (9 : 0), «Автомобілістом» (10 : 0, 10 : 6) та «Крилами Рад» (10 : 5).

Але поряд із злетами були й падіння. У першому колі команда несподівано програла дебютантові «великої шістки» свердловському «Автомобілістові» (4 : 5). Такої самої поразки на старті чемпіонату завдав спартаківцям воскресенський «Хімік». Ще відчутніша була перемога московських динамівців.

Здавалося б, про лаври чемпіонів нема чого мріяти. Та команда вірила у свою щасливу зірку, підвищувала майстерність, впевнено йшла до майбутніх перемог.

Як і завжди, глядачі дістали втіху від гри провідних гравців команди В. Зінгера, О. Мартинюка, Б. Майорова, В. Старшинова, О. Якушева, Є. Зіміна та інших.

На повну силу почав грати В. Шадрін, рівно провели сезон В. Мигунько, В. Меринов, Є. Поладьев та інші.

Загалом команда виграла за сезон 23 зустрічі, 5 програла, 2 звела внічию. В активі нападаючих — 151 шайба. У 42 зустрічах на чемпіонаті пропущено 91 шайбу. Третину з них закинув найкращий бомбардир команди Олександр Якушев. Після його кидків за воротами суперників 50 разів спалахував червоний вогник.

Лише воротар горьковського «Торпедо» Віктор Коноваленко зміг уберегти свою команду від кидків Олександра Якушева.

Однак абсолютно найрезультативнішим гравцем серед спартаківців вважають капітана команди Вячеслава Старшинова. Він закинув у чемпіонатах країни 309 шайб. Це третій результат після О. Гуришева та В. Александрова в історії нашого хокея.

Як бачимо, «Спартак» досить грізна і сильна команда. Не буде дивним, якщо і цього року на запитання «Хто переможе, ЦСКА чи «Спартак»?» болільники завагаються дати відповідь.

Так, поєдинки між цими двома клубами завжди проходять у рівній захоплюючій боротьбі.

Підсумкова таблиця чемпіонату СРСР з хокея

Перша підгрупа

Команди	Г	2	3	4	5	6	В	Н	П	Шайби	О
1 «Спартак»	14 54 31 61 55 31	53 53 14 34 90 54	46 37 41 43 42 62	44 25 53 20 50 32	33 53 52 20 75 43		23	2	5	150 - 91	48
2 ЦСКА	41 45 13 16 55 13		43 73 70 35 53 62	73 41 53 22 100 42	54 53 0 6 61 73 71	42 101 151 91 72 104	22	1	7	171 - 79	45
3 «Динамо» М	35 35 41 43 09 45	34 37 07 53 35 26		21 51 31 32 70 35	54 33 51 53 73 36	62 44 54 11 74 104	16	3	11	118 - 109	35
4 «Хімік» В	54 23 14 34 24 28	31 14 35 27 02 24	12 15 13 29 07 53		21 23 42 40 45 15	61 72 63 34 63 62	11	0	19	87 - 110	22
5 «Автомобіліст» Св.	54 57 38 81 010 23	46 35 60 18 312 17	45 38 15 38 37 83	12 32 24 04 54 51		26 51 06 22 71 67	9	2	19	99 - 144	20
6 «Крила Рад»	33 35 25 51 57 34	24 110 176 19 27 410	2 6 4 45 11 47 410	16 27 36 43 36 26	62 15 60 22 17 78		3	4	23	89 - 181	10

ЩАСЛИВЕ ПОВЕРНЕННЯ

Тогорічний хокейний сезон, за одностайною думкою тренерів, гравців, журналістів, спеціалістів був найважчий. Як відомо, торік Федерація хокея СРСР запровадила для команд вищої ліги двоступеневу систему розіграшу. На першому етапі 12 найсильніших команд

країни змагалися за право увійти до складу «чудової шістки», яка мала розіграти між собою призові місця чемпіонату 1968—1969 рр.

Решта шість команд мали змагатися разом з представниками II підгрупи. Передбачалось, що вона стане непоганою лабораторією, де тренери дістануть можливість експериментувати, перевірити молодих здібних гравців, різні тактичні схеми. Водночас «старожили» цієї підгрупи могли б повчитися майстерності у «асів».

Однак на практиці вийшло зовсім інакше. Бо і тут серед 18 команд проводився своєрідний відбір. На наступний рік до вищої ліги мали увійти лише перші шість колективів.

Цей конкурс, а також щільність календаря, дальні та довгі переїзди позбавили найголовнішого — регулярної учбово-тренувальної роботи. Жорсткі умови турнірної боротьби примусили тренерів думати насамперед про здобуття переможних очок, що дали б змогу повернутися до групи найсильніших.

Щоправда, всі команди вищої ліги, які у грудні 1968 р. покинули її, в травні 1969 р. щасливо повернулися назад. Але, якщо «Локомотив», ленінградський СКА, «Торпедо» і «Трактор» заздалегідь забезпечили собі право на перехід, то київські динамівці та «Сибір» увійшли до «заповітної шістки» лише в останні дні. Киян, наприклад, в останніх двох зустрічах у себе на полі з «Зіркою» (Чебаркуль) влаштували тільки перемоги. Перша гра закінчилася з рахунком 5:3, в другій перевага динамівців була відчутніша — 7:3.

Взагалі київська хокейна команда посідає виняткове становище серед усіх 24 команд класу «А». Якщо на Уралі та в Сибіру, в Білорусії та Прибалтиці зростає й міцніє масовий хокей, проводиться багато змагань, починаючи від чемпіонатів республік та областей і кінчаючи дитячими поєдинками на приз «Золота шайба»,

Підсумкова таблиця чемпіонату СРСР з хокея

Команди	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7 «Локомотив»	14 3:6 5:4 3:2	3:4 3:2 3:2 3:1	5:4 7:3 2:1 2:2	5:2 4:0 8:2 3:1	3:2 4:3 6:1 5:2	10:3 5:1 15:5 6	10:0 8:1 12:4 6:1	3:2 6:2 8:1 9:3	
8 СКА Л	4:1 6:3 4:5 2:3		4:3 2:3 5:2 5:3	3:4 4:2 1:3 1:1	6:2 4:1 2:0 2:3	4:5 2:4 9:3 3:2	5:1 1:3 2:4 6:2	6:4 3:5 5:0 3:3	7:4 4:3
9 «Торпедо» Г	4:3 2:3 2:3 1:3	3:4 3:2 1:2 4:3		5:2 4:2 3:3 9:3	6:0 1:1 3:5 5:4	1:3 4:3 3:3 2:4	7:1 4:2 5:0 5:5	2:3 6:2 4:1 1:6	3:3 5:1 2:2 10:3
10 «Трактор»	4:5 3:7 1:2 2:2	4:3 2:4 2:5 3:5	2:5 2:4 3:3 3:9		4:3 3:5 2:4 5:6	2:1 2:8 1:2 6:1	2:1 9:2 7:1 3:1	3:3 2:3 4:1 7:1	4:6 4:1 8:2 6:6
11 «Сибір»	2:5 0:4 2:8 7:3	2:6 1:4 3:1 1:1	0:6 1:1 5:3 4:5	3:4 5:3 4:2 6:5		2:3 7:4 6:2 4:5	1:1 6:3 4:0 4:6	9:2 0:3 6:4 1:8	4:0 1:3 10:2 4:2
12 «Динамо» К	2:3 3:4 1:6 2:5	5:4 4:2 0:2 3:2	3:1 3:4 3:3 4:2	1:2 8:2 2:1 1:6	3:2 4:7 2:6 5:4		5:5 4:4 2:5 1:2	2:8 7:1 3:3 4:6	1:1 2:4 6:4 5:4
13 «Салават Юлаєв»	3:10 1:5 5:1 6:5	1:5 1:13 3:9 2:3	1:7 2:4 0:5 5:5	1:2 2:9 1:7 1:3	1:1 3:6 0:4 6:4	5:5 4:4 5:2 2:1		1:4 5:2 3:5 4:2	6:5 5:2 3:5 4:1
14 «Торпедо» Мн	0:10 1:6 4:12 1:6	4:6 5:3 4:2 6:6	3:2 2:6 1:4 6:1	3:3 3:2 1:4 1:7	2:9 3:0 4:6 8:11	8:2 1:7 3:3 6:6	4:7 2:5 5:3 2:4		2:5 1:8 2:1 4:5
15 «Енергія»	2:3 2:6 1:8 3:9	4:7 3:4 0:5 3:3	3:1 3:6 2:2 3:10	6:4 1:4 2:8 6:6	0:4 3:1 2:10 2:4	1:1 4:2 4:6 4:5	5:6 2:5 5:3 1:4	5:2 8:1 1:2 5:4	
16 «Металург» Нк	1:3 1:1 0:6 0:8	2:6 2:1 6:6 2:8	4:4 2:9 2:6 1:1	3:9 6:4 0:6 2:3	4:2 1:0 2:8 1:6	1:1 8:5 1:2 2:3	1:4 2:4 1:1 5:8	5:6 6:2 5:2 2:4	4:4 2:0 1:2 1:3
17 «Зірка»	2:11 3:4 0:8 6:5	0:5 2:6 3:6 5:7	3:0 3:3 5:2 3:6	5:8 3:4 2:4 0:6	4:1 6:3 5:4 5:8	4:0 2:2 3:5 3:7	2:4 6:6 7:5 2:5	2:5 4:5 3:5 0:2	1:3 5:2 2:6 4:6
18 «Молот»	3:3 0:7 0:9 1:4	1:5 1:7 1:4 1:8	1:4 2:5 3:8 3:2	3:6 0:4 3:0 4:1	2:2 3:4 1:22 1:6	4:7 3:9 3:4 3:1	2:2 2:3 2:2 3:1	1:5 4:5 7:1 2:4	0:4 5:7 5:1 2:4
19 «Торпедо» У-К	3:4 1:4 3:9 2:6	0:6 5:3 2:13 3:4	0:3 3:5 5:9 2:5	2:5 3:3 4:8 3:7	4:4 4:2 1:5 4:4	3:4 3:4 3:4 1:6	4:5 1:5 2:3 3:0	1:7 7:2 3:5 5:4	2:3 4:2 6:1 2:4
20 СК ім. Урицького	2:2 1:4 2:6 3:3	3:6 4:6 5:5 3:9	4:4 2:4 5:4 1:5	3:7 3:6 5:5 2:9	3:4 3:4 6:4 6:10	2:3 5:3 3:3 6:2	1:4 6:2 2:2 3:4	2:4 3:7 3:7 5:2	5:3 4:5 2:2 1:2
21 «Дизеліст»	1:5 3:2 3:7 2:11	3:8 1:8 4:4 2:5	3:7 6:5 6:1 3:7	2:5 3:6 2:3 3:2	4:7 4:6 5:4 1:3	1:1 2:7 7:1 5:0	2:4 2:7 4:5 2:7	6:4 7:3 4:8 3:1	6:1 5:3 0:4 4:0
22 «Кристал»	1:3 3:8 0:7 1:11	2:6 3:4 4:3 1:10	4:6 2:5 2:4 6:4	6:3 1:3 1:9 2:6	2:4 2:5 1:5 2:2	0:1 2:4 4:7 3:8	2:2 4:5 3:1 2:3	0:1 2:1 8:1 2:3	2:7 6:2 3:3 1:3
23 «Схід»	3:10 1:0 4:5 2:13	1:6 0:9 5:8 6:8	1:6 2:3 3:9 5:6	3:6 5:11 4:4 3:5	4:9 2:2 3:6 7:7	3:2 2:3 3:6 1:8	3:7 2:4 2:7 4:8	3:7 2:6 6:4 5:6	6:3 4:5 1:3 4:2
24 СКА Нс	2:8 1:6 0:2 2:7	3:6 1:6 1:5 3:7	3:5 4:0 1:5 4:5	2:1 5:2 1:7 4:6	3:6 4:4 4:11 1:5	1:1 1:1 1:3 1:3	1:6 2:0 2:4 1:5	2:4 2:3 0:3 0:5	1:2 7:2 0:3 2:3

Турнір за 7-24-ті місця. Друга підгрупа

16	17	18	19	20	21	22	23	24	В	Н	П	Шайби	О
3:1 1:1 6:0 3:0	11:2 4:3 8:0 5:6	3:3 7:0 9:0 4:1	4:3 4:1 9:3 6:2	2:2 4:1 6:2 3:3	5:1 2:3 7:3 11:2	3:1 8:3 7:0 11:1	10:3 0:1 5:4 13:2	8:2 8:1 2:0 7:2	55	5	8	373-140	115
6:2 1:2 6:6 8:2	5:0 6:2 6:3 7:5	5:1 7:1 4:1 8:1	6:0 3:5 13:2 4:3	6:3 8:4 5:5 9:3	8:3 8:1 4:4 5:2	3:4 10:1 8:5 8:6	6:1 9:0 5:1 7:3	6:3 6:1 5:1 7:3	51	4	13	380-176	106
4:4 9:2 6:2 1:1	5:3 3:0 2:5 6:3	4:1 5:2 8:3 2:3	3:0 5:3 9:5 5:2	4:2 4:7 4:5 5:1	7:3 5:6 1:6 7:3	6:4 5:2 4:2 4:6	6:1 3:2 9:3 6:5	5:3 10:4 5:1 5:4	43	8	17	312-194	94
9:3 4:6 6:0 3:2	8:5 4:3 4:2 6:0	6:3 4:0 0:3 1:4	5:2 3:3 8:4 7:3	7:3 6:3 5:5 9:2	5:2 6:3 3:2 2:3	3:6 3:1 9:1 6:2	6:3 11:5 4:4 5:3	1:2 2:5 7:1 6:4	38	7	23	299-215	83
2:4 0:1 8:2 6:1	1:4 3:5 4:5 8:5	2:2 4:3 2:1 6:2	4:4 2:4 1:1 4:4	4:3 4:3 4:6 10:8	4:3 4:3 4:5 3:1	7:4 6:4 5:1 2:2	4:2 5:2 6:3 7:7	5:3 4:4 11:4 5:1	35	9	24	297-246	79
1:1 5:8 2:1 3:2	0:4 2:2 5:3 3:3	7:4 9:3 4:3 1:3	4:3 4:3 4:3 6:1	3:2 3:5 3:3 2:6	1:1 7:2 1:7 0:5	1:0 4:2 7:4 8:3	2:3 3:2 6:3 8:1	1:1 1:1 3:1 3:1	34	11	23	232-215	79
4:1 4:2 1:1 8:5	4:2 6:6 5:7 5:2	2:2 3:2 2:2 1:3	5:4 5:1 3:2 0:3	4:1 2:6 2:2 4:3	4:2 7:2 5:4 7:2	2:2 5:4 1:3 3:2	7:3 4:2 7:2 8:4	6:1 0:2 4:2 5:1	34	10	24	237-241	78
5:5 2:6 2:5 4:2	5:2 5:4 5:3 2:0	5:1 5:4 1:7 4:2	7:1 2:7 5:3 4:5	4:2 7:3 7:3 2:5	4:6 3:7 8:4 1:3	1:0 1:2 1:8 3:2	7:3 6:2 4:6 6:5	4:2 3:2 3:0 5:0	34	3	31	241-276	71
4:4 0:2 2:1 3:1	3:1 2:5 6:2 6:4	4:0 7:5 1:5 4:2	3:2 2:4 1:6 4:2	1:6 3:5 2:2 1:1	4:0 0:4 3:3 3:1	3:5 4:1 3:1 2:4	3:6 5:4 3:0 3:2	2:1 2:7 2:1 3:0	27	8	33	204-257	62
		4:4 1:1 0:7 2:4	8:3 4:2 5:6 2:1	8:3 5:2 2:1 4:1	4:5 2:6 5:3 2:2	3:3 1:4 5:2 2:3	1:4 5:3 3:5 4:3	7:1 4:2 2:1 3:0	25	12	31	202-236	62
4:4 1:1 7:0 4:2		7:4 3:4 6:9 4:3	4:8 10:4 8:1 7:4	3:0 4:3 1:2 1:2	6:1 5:4 7:5 2:6	7:2 2:6 2:2 4:3	10:0 9:2 2:0 7:1	3:4 6:2 1:2 4:1	27	5	36	255-266	59
3:8 2:4 6:5 1:2	4:1 4:3 9:3 3:4		6:2 7:1 2:4 3:3	2:0 3:5 2:4 7:6	5:1 4:6 2:2 5:5	2:2 1:4 2:2 2:2	4:2 6:3 0:3 4:2	4:2 6:2 1:5 7:3	22	10	36	202-263	54
3:8 2:5 1:2 1:4	8:4 4:10 1:8 4:7	2:6 1:7 4:2 3:3		5:4 4:2 0:6 7:5	4:1 4:3 4:4 5:3	3:3 2:5 3:3 9:3	3:4 3:2 4:2 4:2	2:6 7:5 2:2 5:1	22	8	38	227-299	52
5:4 5:2 3:5 2:2	0:3 3:4 2:1 2:1	0:2 5:3 4:2 5:7	4:5 2:4 6:9 5:7		3:3 3:0 6:4 3:3	2:3 2:3 3:3 1:3	4:2 3:3 3:1 1:3	3:5 2:4 4:1 5:2	19	13	36	222-268	51
3:3 4:1 2:5 3:2	1:6 4:5 5:7 6:2	1:5 6:4 2:2 5:5	1:4 3:4 4:4 3:5	3:3 0:3 4:6 3:3		3:1 4:3 0:2 1:3	1:5 3:3 1:4 2:3	1:4 5:4 2:6 2:1	21	9	38	209-290	51
4:1 3:5 4:3 3:2	2:7 6:2 2:2 3:4	2:2 4:1 2:2 2:2	3:3 5:2 3:3 3:0	3:2 3:2 3:2 1:1		1:3 3:4 2:0 3:1	1:5 2:3 4:5 4:1	4:3 1:5 0:5 4:5	20	10	38	180-257	50
1:5 0:5 5:3 3:4	0:10 2:9 0:2 1:7	2:4 3:6 3:0 2:4	4:3 2:3 2:4 2:4	2:4 3:3 3:3 3:1		5:1 3:3 4:1 3:2	5:1 3:2 5:4 1:4	3:5 5:2 6:2 2:0	18	6	44	203-325	42
1:7 2:4 1:2 0:3	4:3 2:6 2:1 1:4	2:4 2:6 5:1 3:7	5:2 5:7 2:2 1:5	5:3 4:2 1:4 2:5		4:1 4:5 6:2 1:2	3:4 5:1 5:0 5:4	5:3 2:5 2:6 0:2	16	4	48	165-276	36

то в столиці України з року в рік звужується міський чемпіонат.

Та не лише це є гальмом на шляху майбутніх успіхів київських динамівців. Додамо до цього відсутність справжньої тренувальної бази, належних умов, справді загартованих і випробуваних льодових бійців, повноцінного резерву.

Торік у київському «Динамо» з'явилося поповнення: нападаючі Кухарж, Репньов, Павлов, Гаркавий, захисник Ніколаєв, воротарі Лисняк і Ковтенюк. Усі вони пройшли перевірку боєм цьогорічного чемпіонату.

Залишили команду її ветерани Серебряков та Белоножкін. Не в найкращій формі були Прокоф'єв, Нужин, Мосягін. Нерівно проводили окремі зустрічі інші провідні гравці. Кращою могла б бути технічна, тактична та психологічна підготовка.

Та чи не найбільшою вадою тогорічного сезону була неритмічність розіграшу. На заключному етапі команда провела 80 календарних матчів. Це в середньому — по два за п'ятиденку. Гравці втомилися не так од хокея, як від нескінченних переїздів та перельотів. Крім того, протягом одного тижня доводилося грати за абсолютно різних умов. В понеділок, скажімо, зустріч відбувалася на відкритій ковзанці в 30—40-градусний мороз, а в четвер — на штучному льоду Палацу спорту.

Однак численні аматори хокея столиці України сподіваються побачити зліт у грі наших динамівців. Прикладом у цьому для них може стати дружний колектив свердловського «Автомобіліста», який після кількох років виступу у вищій лізі посів почесне п'яте місце, здобувши 20 очок, тобто, у два рази більше, ніж московські «Крила Рад», що опинилися на шостому місці.

Підстави для таких сподівань цілком реальні.

М. НІКОЛЕНКО

ПРЕДСТАВЛЯЄМО ПРИЗЕРІВ

1. «Спартак» (Москва)

Золотими медалями чемпіонів нагороджено таких гравців цієї команди: Ю. Борисова, Є. Зіміна, В. Зінгера, Д. Китаєва, Г. Крилова, В. Кузьміна, І. Лапіна, О. Макарова, Б. Майорова, О. Мартинюка, В. Меринова, В. Мигунька, Є. Поладьєва, А. Севидова, В. Старшинова, В. Фоменкова, В. Шадріна, О. Якушева, В. Ярославцева.

Дипломи першого ступеня та вимпели Федерації хокея СРСР одержали тренери команди М. Карпов та В. Шувалов.

2. ЦСКА

Володарями срібних нагород стали В. Александров, Ю. Блинов, В. Брежнев, В. Викулов, О. Гусєв, О. Зайцев, А. Іонов, В. Кузькін, В. Лутченко, Б. Михайлов, Є. Мишаков, Ю. Мойсєєв, В. Петров, В. Полупанов, О. Рагулін, І. Ромишевський, М. Толстіков, А. Фірсов, В. Харламов.

Дипломи другого ступеня та вимпели одержали тренери А. Тарасов та Б. Кулагін.

3. «Динамо» (Москва)

Бронзовими медалями нагороджені М. Алексеєнко, А. Белоножкін, В. Васильєв, В. Давидов, Б. Зайцев, О. Мальцев, В. Марков, О. Мотовилов, Ю. Нікішин,

Ю. Репс, О. Сакеев, І. Самочернов, О. Стриганов, Ю. Чичурін, В. Шилов, С. Щоголев, В. Юрзінов.

Тренери А. Чернишов та Ю. Волков одержали дипломи третього ступеня.

«Кубок прогресу»

Перехідний приз газети «Советский спорт» вручають тій команді вищої ліги, яка добилася найбільших успіхів у першості країни порівняно з попереднім сезоном. На цей раз його володарем став свердловський «Автомобіліст».

Позаторік цей клуб займав 11 місце в першій підгрупі, в чемпіонаті СРСР 1969 р. вийшов на п'яте місце.

Першими володарями «Кубка прогресу» були динамівці Москви (1966), які перемістилися з 4-го на 3 місце. Потім він перебував у чемпіонів 1967 р. — спартаківців столиці. Наступного року він також став набутом чемпіонів — цього разу спортсменів ЦСКА.

Найвлучніший

1966 року редакція газети «Известия» заснувала приз для найвлучнішого гравця сезону. Першим його володарем став московський армієць Анатолій Фірсов. Наступного року приз дістався його одноклубникові Віктору Полупанову. З 1968 року приз гостює у московського «Спартака». Спочатку його господарем був Вячеслав Старшинов. Найбільше шайб у першості країни 1969 року (50) забив Олександр Якушев.

Найкращий гравець сезону

Минулого року редакція щотижневика «Футбол-Хоккей» здійснила опитування спортивних журналістів з метою визначити кращого хокеїста сезону. Першим переможцем конкурсу став Анатолій Фірсов. За підсумками

другого референдуму, в якому взяло участь 55 представників газет, журналів, ТАРС, радіо, телебачення, кращим гравцем сезону, як і торік, обрано А. Фірсова. Він має 13 перших місць. Другим названо воротаря «Спартака» Віктора Зінгера, третім — його одноклубника Вячеслава Старшинова.

Кращі з кращих

Федерація хокея СРСР затвердила списки 6 і 34 найкращих майстрів за результатами тогорічного чемпіонату.

Найсильнішими хокеїстами визначено:

Воротар московського «Спартака» Віктор Зінгер

Заслужений майстер спорту. Народився 1941 року. Чемпіон олімпійських ігор, п'ятиразовий чемпіон світу і Європи, дворазовий чемпіон СРСР. Вихованець команди ЦСКА.

Захисник ЦСКА Олександр Рагулін

Заслужений майстер спорту. Народився 1941 року. У збірній країни — з 1961 року. Чемпіон ІХ та Х зимових Олімпіад, семиразовий чемпіон світу та Європи, п'ятиразовий чемпіон СРСР. На чемпіонаті світу в Любляні (1966) визнаний кращим захисником. Вихованець воскресенського «Хіміка».

Захисник московського «Динамо» Віталій Давидов

Заслужений майстер спорту. Капітан команди. Народився 1939 року. Дворазовий олімпійський чемпіон, семиразовий чемпіон світу та Європи. На чемпіонаті світу у Відні (1967 р.) визнаний кращим захисником.

Нападаючий ЦСКА Борис Михайлов

Заслужений майстер спорту. Народився 1944 року. Чемпіон світу та Європи 1969 року. Чемпіон країни 1968 року. Вихованець московської команди «Трудові резерви».

Нападаючий московського «Спартака» Вячеслав Старшинов

Заслужений майстер спорту. Капітан команди. Народився 1940 року. Дворазовий олімпійський чемпіон, семиразовий чемпіон світу та Європи, триразовий чемпіон країни. На чемпіонаті світу в Тампері (1965 р.) визнаний кращим нападаючим. Капітан збірної країни «сразка 1969 р.» Вихованець московського «Спартака».

Нападаючий ЦСКА Анатолій Фірсов

Заслужений майстер спорту. Капітан команди. Дворазовий олімпійський чемпіон, шестиразовий чемпіон світу та Європи, п'ятиразовий чемпіон країни. На чемпіонатах світу у Відні (1967 р.) та Греноблі (1968 р.) визнаний кращим нападаючим. Вихованець московського «Спартака».

34 кращих

Воротарі: Віктор Зінгер («Спартак», Москва), Віктор Пучков («Автомобіліст», Свердловськ), Микола Толстіков (ЦСКА).

Праві захисники: Олександр Рагулін та Віктор Кузькін (ЦСКА), Олександр Сапелкін («Хімік», Воскресенськ), Олексій Макаров та Володимир Мигунько («Спартак», Москва), Валерій Васильєв («Динамо», Москва).

Ліві захисники: Віталій Давидов («Динамо», Москва), Ігор Ромишевський (ЦСКА), Євген Поладьєв («Спартак», Москва), Володимир Лутченко (ЦСКА), Валерій Кузьмін («Спартак», Москва), Володимир Брежнев (ЦСКА).

Праві крайні нападаючі: Борис Михайлов та Володимир Викулов (ЦСКА), Євген Зімін та Олександр Якушев («Спартак», Москва), Ігор Самочернов та Олек-

сандр Сакєєв («Динамо», Москва), Юрій Мойсєєв (ЦСКА).

Центральні нападаючі: Вячеслав Старшинов («Спартак», Москва), Володимир Петров (ЦСКА), Олександр Мальцев («Динамо», Москва), Володимир Шадрін («Спартак», Москва), Євген Мишаков (ЦСКА), Володимир Юрзінов («Динамо», Москва).

Ліві крайні нападаючі: Анатолій Фірсов та Валерій Харламов (ЦСКА), Борис Майоров («Спартак», Москва), Юрій Репс («Динамо», Москва), Олександр Мартинюк («Спартак», Москва), Ігор Григор'єв (СКА, Ленінград).

Список «34» складено Федерацією хокея СРСР в одинадцятий раз. Щороку до нього потрапляли В. Давидов, Б. Майоров та В. Старшинов. Цікаво, що В. Старшинов, починаючи з 1964 року, постійно очолює список центральних нападаючих.

Вперше кращим воротарем визнано В. Зінгера. До списку кращих раніше не входили: В. Пучков, М. Толстіков, О. Сапелкін, В. Харламов, В. Мигунько, Є. Поладьєв, І. Самочернов, О. Сакєєв, Ю. Репс, О. Мартинюк, О. Мальцев. Захисник московського «Спартака» В. Кузьмін потрапляв до списків кращих гравців сезону 1961—1963 рр. Після багаторічної перерви ми знову бачимо його прізвище серед найсильніших.

Вдєв'яте визнані кращими в своїх лініях В. Юрзінов та О. Рагулін. В. Кузьмін входить до складу найсильніших восьмий раз. А. Фірсов — сьомий.

10 кращих суддів

Щорічно президія Федерації хокея СРСР визначає десять кращих арбітрів країни. В цьому році до їхнього складу ввійшли:

Анатолій Сеглін (Москва),
Юрій Карандін (Новосибірськ),
Роберт Сахаровський (Горький),
Лев Гусев (Москва),
Віктор Домбровський (Челябінськ),
Михайло Кирилов (Ленінград),
Андрій Захаров (Москва),
Микола Морозов (Москва),
Олексій Гуришев (Москва),
Юрій Агапов (Ленінград).

ШАЙБА ЛЕТИТЬ У ВОРОТА

У XXIII чемпіонаті СРСР хокеїсти шести найсильніших команд країни закинули 1078 шайб. Наводимо цифрові показники. Перша цифра — кількість шайб, закинутих гравцем у матчах «великої шестірки», друга (у дужках) — голи, забиті у ворота команд, які не потрапили до турніру за 1—6 місця.

ЦСКА — 171 (93) В. Харламов — 29(8), Б. Михайлов — 27(9), А. Фірсов — 18(10), В. Петров — 16(11), Ю. Блинов — 13(7), В. Полупанов — 13(7), Ю. Мойсєєв — 12(6), Є. Мишаков — 10(8). В. Викулов — 9(4), В. Александров — 5(7), О. Рагулін — 4(2), А. Іонов — 3(1), В. Кузькін — 3(4), О. Смолін — 3(6), В. Брежнев — 1, О. Гусев — 1, Є. Дєєв — 1, О. Зайцев — 1(2), В. Лутченко — 1, І. Ромишевський — 1, Ю. Шаталов — 1.

«Спартак» — 150(70) О. Якушев — 31(19), В. Старшинов — 21(13), Є. Зімін — 17(6), О. Мартинюк — 15(7), Б. Майоров — 10(6), В. Ярославцев — 10(4), В. Шадрін — 8(4), В. Фоменков — 7(2), Г. Крилов — 6, Є. Поладьєв — 5, А. Севидов — 5(2), О. Макаров — 4, Ю. Бо-

рисов — 1(4), Д. Китаєв — 1(1), В. Кузьмін — 1(1), В. Мєринов — 1, В. Мигунько — 1(1).

«Динамо» М — 118(53) О. Сакєєв — 18(2), О. Мальцев — 17(9), В. Юрзінов — 16(8), Ю. Рєпс — 15(3), В. Шилов — 12(7), І. Самочєрнов — 9(3), С. Шоголев — 7(2), Ю. Чичурін — 6(1), О. Стриганов — 5(3), А. Белоножкін — 4(3), А. Мотовилов — 4(6), М. Алексєєнко — 3(1), В. Васильєв — 1(1), М. Титов — 1, В. Марков — (2), М. Свистухін і В. Ушмаков — по (1).

«Автомобіліст» — 99(58) В. Чекалкін — 19(8), Р. Мендубаєв — 13(5), А. Рудаков — 11(4), В. Ігошин — 10(2), В. Голоухов — 9(5), В. Замонін 9(5), Ю. Коковкін — 7(3), О. Семенов — 4(1), В. Шугін — 4(4), Г. Вєліжанин — 3(6), В. Краєв — 3(2), О. Єлістратов — 2(8), В. Кузнецов — 2, М. Крилов — 1, В. Наумов — 1, О. Язовських — 1(2), О. Асташев — (1), В. Прокоп'єв — (2).

«Крила Рад» — 89(57) В. Марков — 16(7), В. Городєцький — 14(7), В. Расько — 13(13), В. Васильєв — 9(6), О. Андрєєв — 8, Є. Грошев — 7(4), І. Дмитрієв — 6(6), Р. Булатов — 3(5), О. Залогін — 3(2), В. Орлов — 2(1), Є. Сисоєв — 2, Ю. Тюрін — 2, В. Федоров — 2(5), В. Гушин — 1, О. Панков — 1, О. Фадєєв — («Локомотив») — 1.

«Хімік» — 87(33) Ю. Ляпкін — 12(1), А. Карпов — 9(1), О. Сирцов — 9(6), В. Жучок — 7(4), В. Нікітін — 6(2), В. Кунгурцев — 5(3), С. Ніколаєв — 5, В. Сирцов — 5, В. Каштанов — 4(1), А. Козлов — 4(7), В. Ліксюткін — 4(2), Ю. Морозов — 4(1), О. Сапєлкін — 4, Є. Трухачов — 3, В. Коровкін — 2(3), Г. Сирцов — 2, О. Цєпелев — 1, І. Ромишевський (ЦСКА) — 1, М. Морозов і О. Фадєєв (обидва «Локомотив») — по 1.

Підсумкова таблиця клас «А»

	Команди		1	2	3	4	5
1	«Торпедо»	Яр		8:2 4:2 2:3 1:4	1:1 4:3 2:2 5:1	7:4 9:3 6:0 1:0	1:5 4:2 7:1 8:2
2	СКА	Кл	2:8 2:4 3:2 4:1		5:3 2:1 4:2 7:3	5:2 6:2 7:8 6:1	4:9 5:3 3:6 3:9
3	«Динамо»	Р	1:1 3:4 2:2 1:5	3:5 1:2 2:4 3:7		7:4 2:1 3:5 3:2	4:1 2:3 2:2 4:2
4	СКА	Кб	4:7 3:9 0:6 0:1	2:5 2:6 8:7 1:6	4:7 1:2 5:3 2:3		5:2 3:2 7:3 8:4
5	«Металург»	Ч	5:1 2:4 1:7 2:8	9:4 3:5 6:3 9:3	1:4 3:2 2:2 2:4	2:5 2:3 3:7 4:8	
6	«Динамо»	Л	3:5 2:3 1:5 1:2	2:4 5:4 3:6 4:4	1:3 4:4 2:7 4:5	3:3 1:2 1:3 3:6	2:3 5:4 0:0 2:1
7	«Прогрес»		3:2 0:2 2:5 1:4	2:6 7:1 2:8 3:2	1:2 4:2 3:2 1:2	1:5 3:4 3:4 2:1	2:2 1:6 3:5 0:2
8	«Торпедо»	Пд	2:3 2:4 3:3 1:1	2:2 1:3 5:0 2:5	2:3 1:4 6:5 1:2	1:3 3:4 5:0 2:1	3:2 1:5 1:5 3:5
9	«Хімік»	Дз	1:1 0:4 4:2 4:5	1:4 4:7 6:6 1:4	1:2 1:2 3:8 3:7	3:1 1:5 4:1 2:3	2:2 4:9 2:2 6:4
10	«Торпедо»	Ул	1:5 1:4 2:2 1:2	2:1 4:6 3:7 3:3	2:3 0:5 1:5 4:2	6:3 2:3 6:6 3:6	6:3 5:3 4:0 4:6
11	«Олімпія»		2:5 2:10 0:2 2:5	3:7 0:10 6:6 7:3	5:4 2:1 3:7 1:2	0:7 2:1 0:4 3:6	3:1 2:7 3:5 4:1

Друга група (Західна зона)

6	7	8	9	10	11	В	Н	П	Шайби	О.
5:3 3:2 5:1 2:1	2:3 2:0 5:2 4:1	3:2 4:2 3:3 1:1	1:1 4:0 2:4 5:4	5:1 4:1 2:2 2:1	5:2 10:2 2:0 5:2	29	6	5	156-76	64
4:2 4:5 6:3 4:4	6:2 1:7 8:2 12:3	2:2 3:1 0:5 5:2	4:1 7:4 6:6 4:1	1:2 6:4 7:3 3:3	7:3 10:0 6:6 3:7	24	5	11	187-142	53
3:1 4:4 7:2 5:4	2:1 2:4 2:3 2:1	3:2 4:1 5:6 2:1	2:1 2:1 8:3 7:3	3:2 5:0 5:1 2:4	4:5 1:2 7:3 2:1	22	4	14	132-106	48
3:3 2:1 3:1 6:3	5:1 4:3 4:3 1:2	3:1 4:3 0:5 1:2	1:3 5:1 1:4 3:2	3:6 3:2 6:6 6:3	7:0 1:2 4:0 6:3	21	2	17	137-133	44
3:2 4:5 0:0 1:2	2:2 6:1 5:3 2:0	2:3 5:1 5:1 5:3	2:2 9:4 2:2 4:6	3:6 3:5 0:4 6:4	1:3 7:2 5:3 1:4	16	5	19	139-138	37
	3:3 1:2 3:4 4:3	1:1 7:5 2:3 2:2	3:2 1:1 8:8 7:1	2:1 2:1 4:2 8:2	7:1 2:4 8:2 8:3	14	9	17	132-125	37
3:3 2:1 4:3 3:4		2:4 3:3 5:2 3:4	4:5 2:0 5:1 3:3	4:3 4:3 4:5 3:3	4:3 3:2 4:3 2:0	16	5	19	111-132	37
1:1 5:7 3:2 2:2	4:2 3:3 2:5 4:3		3:4 4:0 3:6 1:4	5:3 3:2 3:4 2:1	3:1 2:2 2:2 3:2	14	8	18	105-116	36
2:3 1:1 8:8 1:7	5:4 0:2 1:5 3:3	4:3 0:4 6:3 4:1		6:1 0:4 1:0 2:2	3:0 2:2 2:4 6:4	12	9	19	110-140	33
1:2 1:2 2:4 2:8	3:4 3:4 5:4 3:3	3:5 2:3 4:3 1:2	1:6 4:0 0:1 2:2		4:2 3:7 1:3 5:1	11	5	24	110-141	27
1:7 4:2 2:8 3:8	3:4 2:3 3:4 0:2	1:3 2:2 2:2 2:3	0:3 2:2 4:2 4:6	2:4 7:3 3:1 1:5		10	4	26	98-168	24

«Динамо» К — 254. Команда брала участь у попередньому турнірі серед 12 найсильніших, потім грала серед 24 колективів другої підгрупи. У дужках кількість шайб, закинутих у попередньому турнірі, друга цифра — загальна кількість закинутих шайб гравцем. Ю. Потехов — (13)47, Є. Кухарж — (2)28, О. Голембівський — (7)24, В. Репнев — (7)20, Ю. Павлов — 15, І. Тузик (10)22, В. Клопов — (3)13, В. Мосягін — (3)12, В. Прокоф'єв — (7)16, О. Шоман — (6)15, В. Єрьомін — (5)16, В. Альошин — 5, А. Рябиченко — (2)6, О. Богінов — (2)5, О. Ніколаєв — 3, В. Сабіров — (1)4, М. Гаркавий — 5, С. Серебряков — (4), Б. Нужин — (4).

ЧЕМПІОНАТ УРСР

Тогорічна першість України з хокея була розіграна у два етапи. На першому — 12 збірних команд областей змагались у трьох зонах. Поєдинки проходили у Тернополі, Дніпродзержинську та Чернігові.

Фінальна пулька відбулась у Дніпродзержинську. До переможців зональних змагань тут приєдналися торішні чемпіони республіки — команда Києва.

Найвищі нагороди здобули спортсмени Дніпропетровської області, на другому місці — кияни, на третьому — збірна Харківської області.

Ось хто одержав жетони чемпіонів республіки: А. Федорчуков, В. Ялоза, О. Золотухін, О. Севернюк, В. Пихенко, В. Павликов, О. Буштрюк, В. Ніколаєв, Г. Корнилов, О. Бринських, В. Чугалін, Ю. Патлаха, М. Бернатий, А. Михальов, В. Глядченко, Г. Байдак та Ю. Фросін.

Першості спортовариств

Крім чемпіонату України, в нашій республіці розігруються першості республіканських рад ДСТ.

У першості УР ДСТ «Авангард» брало участь 11 колективів. Чемпіонами товариства стала збірна Київської облради.

Республіканський чемпіонат «Динамо» зібрав 4 команди. Перемогли представники столиці України.

Кияни вийшли також переможцями у розигранні першості республіканських рад «Буревісника» та «Спартака».

ВСЕСОЮЗНІ ТУРНІРИ МОЛОДІЖНИХ І ЮНАЦЬКИХ КОМАНД

Відомо, що дублюючих складів у хокеї немає. Перш ніж потрапити до команд майстрів підрастаюча зміна бере участь у юнацькій, а пізніше в молодіжній першості країни. Через цю школу пройшли уславлені радянські хокеїсти В. Александров, Б. Майоров, В. Старшинов і В. Кузькін.

Саме клуби, які приділяють належну увагу вихованню молоді, добиваються блискучих успіхів у чемпіонатах країни. Дбайливо вирощують зміну в ЦСКА і московському «Спартаку». Недивно, що в історії всесоюзної першості молодіжних команд часто перемагали хокеїсти ЦСКА (6 разів) і московського «Спартака» (4 рази). Відмінно виступають і юнацькі команди цих клубів. Тричі першість країни вигравали юнаки «Спартака» і стільки ж їхні ровесники з ЦСКА. Крім них, по одному разу в першості СРСР перемагали молодіжні команди московського і воскресенського «Хіміка», московських «Крил Рад» і свердловського «Автомобіліста». 1964 р. перемогу серед юнаків здобув пермський «Молот».

У сезоні 1968—1969 рр. фінальні змагання молодіжних команд проходили в Челябінську. Чемпіонами СРСР стали хокеїсти ЦСКА. У призову трійку ввійшли «Спартак» і челябінський «Трактор». Кращими гравцями тур-

ніру визнано воротаря В. Третьяка (ЦСКА), захисника А. Міцика («Прогрес») і нападаючого К. Климова («Спартак»).

Фінальний турнір юнацьких команд відбувся в Пензі. Змагання завершилися перемогою хокеїстів «Трактора» (Челябінськ). Юнаки «Сибіру» зайняли друге місце, бронзовими призерами стали хокеїсти ЦСКА. Кращими гравцями змагань визнано воротаря А. Щукіна («Сбір»), захисника С. Григоркіна («Трактор») і нападаючого А. Голікова («Дизеліст»). Юні динамівці Києва невдало виступили у попередніх змаганнях (п'яте місце в підгрупі) і до фінальної пухлики не потрапили.

ПРИЗИ ЦК ВЛКСМ

Федерація хокея СРСР разом з ЦК ВЛКСМ щороку розігрують призи для юнацьких команд. Змагання проводять в два етапи.

Приз «Зміна» (для юнаків 15—16 років)

У минулі роки цей приз здобували хокеїсти московського «Спартака» (1965 р.), ЦСКА (1966 р.), челябінського «Трактора» (1967 і 1968 рр.). Фінал змагань сезону 1968—1969 рр. відбувся в м. Кірово-Чепецьку. Переможцями турніру вийшли хокеїсти ДЮСШ м. Воскресенська (Московська область). На другому місці ДЮСШ-5 з Мінська. На третьому — «Крила Рад» (Москва).

**Приз «Молодість»
(для юнаків 17—18 років)**

Володарями цього призу були команди ЦСКА (1965 р.), «Крила Рад» (1966 р.), «Чайка» з Куйбишева (1967 р.), новокузнецький «Металург» (1968 р.). Фіналістами, які виборювали приз у сезоні 1968—1969 рр. стали команди «Мотор» (Заволжжя, Горьківська область), «Металург» (Свердловськ), «Авангард» (Красноярськ), «Локомотив» (Москва), «Шторм» (Ленінград), «Труд» (Дубна), «Динамо» (Мінськ), «Динамо» (Тарту), «Верстатозавод» (Київ). Турнір відбувся в Горькому.

Перемогу здобула команда «Труд» (Дубна, Московська область) другими були мінчани, третіми — хокеїсти свердловського «Металурга».

Цим змаганням передував республіканський турнір, що відбувся у м. Шостка Сумської області. Чемпіонами України стали спортсмени «Верстатозаводу» (Київ). Другими призерами виявились представники «Карпат» (Львів), третіми — «Хіміка» (Шостка).

«Золота шайба»

У фіналі республіканського розиграшу призу «Золота шайба», який відбувся у м. Дніпродзержинську, взяло участь 6 команд. Найкраще виступив колектив «Мрія» (Харків), на другому місці — «Вітерець» (м. Ромни Сумської обл.), на третьому — «Сокіл» (Київ).

Під час зимових шкільних канікул 1970 р. команда «Мрія» візьме участь у фінальних змаганнях всесоюзної першості.

ПЕРЕМОЖЦІ І ПРИЗЕРИ ЧЕМПІОНАТІВ СРСР

Чемпіонат	Роки	I	II	III
I	1946—1947 р.	«Динамо (М) (тренер А. Чернишов)	ЦБЧА (П. Коротков)	«Спартак» (М) (А. Ігумнов)
II	1947—1948 р.	ЦБЧА (А. Тарасов)	«Спартак» (М) (А. Ігумнов)	«Динамо» (М) (А. Герасимов)
III	1948—1949 р.	ЦБЧА (А. Тарасов)	ВПС (П. Коротков)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
IV	1949—1950 р.	ЦБЧА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)
V	1950—1951 р.	ВПС (В. Бобров)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)
VI	1951—1952 р.	ВПС (В. Бобров)	ЦБЧА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
VII	1952—1953 р.	ВПС (Є. Бабіч)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	ЦБЧА (А. Тарасов)
VIII	1953—1954 р.	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	ЦБЧА (А. Тарасов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)
IX	1954—1955 р.	ЦСК МО (А. Тарасов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
X	1955—1956 р.	ЦСК МО (А. Тарасов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
XI	1956—1957 р.	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)	ЦСК МО (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
XII	1957—1968 р.	ЦСК МО (А. Тарасов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
XIII	1958—1959 р.	ЦСК МО (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)
XIV	1959—1960 р.	ЦСКА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	«Крила Рад» (М) (В. Єгоров)
XV	1960—1961 р.	ЦСКА (А. Виноградов)	«Торпедо» (Г) (Д. Богінов)	«Локомотив» (М) (Г. Мкртчян)
XVI	1961—1962 р.	«Спартак» (М) (О.Новокрещенов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	ЦСКА (А. Тарасов)
XVII	1962—1963 р.	ЦСКА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	«Спартак» (М) (О.Новокрещенов)

Чем- піонат	Роки	I	II	III
XVIII	1963—1964 р.	ЦСКА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)	«Спартак» (М) (В. Бобров)
XIX	1964—1965 р.	ЦСКА (А. Тарасов)	«Спартак» (М) (В. Бобров)	«Хімік» (В) (М. Епштейн)
XX	1965—1966 р.	ЦСКА (А. Тарасов)	«Спартак» (М) (В. Бобров)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
XXI	1966—1967 р.	«Спартак» (М) (В. Бобров)	ЦСКА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
XXII	1967—1968 р.	ЦСКА (А. Тарасов)	«Спартак» (М) (М. Карпов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)
XXIII	1968—1969 р.	«Спартак» (М) (М. Карпов)	ЦСКА (А. Тарасов)	«Динамо» (М) (А. Чернишов)

ЗА АНАЛОГІЄЮ

З ПРИЗОМ ім. Г. ФЕДОТОВА

У хокеї не існує спортивного трофея, подібного до призу ім. Г. Федотова, який вручають найрезультативнішій футбольній команді. Проте колектив, що закинув найбільшу кількість шайб у хокейному чемпіонаті країни, користується не меншою повагою.

Отож, хто б став володарем такого призу, якби його встановили?

1947 року трофей здобули б динамівці Москви. На їхньому рахунку було 33 шайби — за всю першість, 10 — у фіналі.

Наступного сезону хокеїсти ЦБЧА закинули 108 шайб. Через рік знову відзначилися армійці (80 голів). Потім три сезони підряд (1950 р.— 131, 1951 р.— 117, 1952 р.— 122 шайби) попереду були спортсмени ВПС. 1953 року московські «Крила Рад» обійшли конкурентів, закинув-

ши 155 шайб. За підсумками 1954 року приз вручили б спортсменам ЦБЧА — 140 шайб, 1955 року — «Крилам Рад» — 143 шайби. Надалі одинадцять сезонів підряд приз гостював би в армійців (1956 р.— 217, 1957 р.— 223, 1958 р.— 230, 1959 р.— 163, 1960 р.— 172, 1961 р.— 152, 1962 р.— 240, 1963 р.— 240, 1964 р.— 246, 1965 р.— 218, 1966 р.— 239 шайб).

1967 року московські спартаківці обійшли ЦСКА і закинули 303 шайби. А 1968 року найрезультативніші знову були армійці — 278 шайб.

Отже, цим призом володіли б: ЦСКА — 15 разів, ВПС — тричі, «Крила Рад» — двічі, «Динамо» і «Спартак» — по разу.

ГЕГЕМОНІЯ КЛУБІВ СТОЛИЦІ

Протягом 1947—1969 рр. відбулося 23 хокейних чемпіонатів СРСР і двадцять три рази переможцями ставали столичні клуби.

У всесоюзних турнірах вони здобували 67 з 69 призових місць. Лише горьковчанам 1961 р. вдалося зайняти друге, а воскресенському «Хіміку» — 1965 р. — третє місце.

РЕКОРДИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

У першому чемпіонаті країни динамівці Москви перемогли спартаківців Ужгорода з неперевершеним рахунком — 23 : 0. Тоді, звичайно, навряд хтось міг гадати, що цьому рекордові призначено довге життя.

Дві команди в різний час зробили спробу перевищити досягнення московських динамівців, але їм вдалося лише повторити результат. З рахунком 23 : 0 армійці

столиці у чемпіонаті 1953 року здобули перемогу над «Жальгірісом» (Каунас), а хокеїсти команди «Крила Рад» у першості 1956 року — над «Буревісником» (Москва).

У розіграшу Кубка СРСР великий результат був зафіксований у 1953 році. 31:0 — з таким рахунком московська команда «Крила Рад» перемогла «Калев» (Таллін).

Цей рекорд протримався до 1966 року. Тоді московський «Спартак» виграв з результатом 33:2 матч з куйбишевським «Маяком».

У розіграшу призу газети «Советский спорт» найбільшого результату досягли хокеїсти ЦСКА. У турнірі 1965 року вони виграли у своїх куйбишевських однолюбників з рахунком 23:0.

І, нарешті, про один абсолютний рекорд, встановлений хокеїстами канадської команди у 1949 році. Їхній матч із збірною Данії закінчився з рахунком 47:0. Цей рекорд чемпіонатів світу тримається досі.

СКЛАДИ КОМАНД ПЕРШОЇ ГРУПИ КЛАСУ «А»

«Спартак» (Москва)

Старший тренер — м. с. Микола Іванович Карпов.

Тренер — з. м. с. Віктор Григорович Шувалов.

Воротарі: Анатолій Гісін (1949 року народження), з. м. с. Віктор Зінгер (1941), Віктор Криволапов (1951).

Захисники: м. с. Дмитро Китаєв (1938), м. с. Валерій Кузьмін (1941), м. с. Ігор Лапін (1948), м. с. Володимир Мерінов (1946), м. с. Олексій Макаров (1941), м. с. Володимир Мигунько (1947), м. с. Анатолій Семєнов (1947), з. м. с. Євген Поладьєв.

Нападаючі: м. с. Валентин Гурєєв (1946), з. м. с. Євген Зімін (1947), Костянтин Климов (1951), Сергій Коротков (1951), м. с. Геннадій Крилов (1950), м. с. Володимир Марков (1946), м. с. Олександр Мартинюк (1945), з. м. с. Борис Майоров (1938), м. с. Анатолій Севідов (1947), з. м. с. Вячеслав Старшинов (1940), м. с. Валерій Фоменков (1938), м. с. Володимир Шадрін (1948), Віктор Шалімов (1951), м. с. Олександр Якушев (1947), м. с. Віктор Ярославцев (1945).

ЦСКА

Начальник і старший тренер — з. м. с. Анатолій Володимирович Тарасов.

Тренер — заслужений тренер СРСР Борис Павлович Кулагін.

Воротарі: м. с. Микола Толстіков (1946), Владислав Третьяк (1952).

Захисники: з. м. с. Володимир Брежнев (1935), Олександр Гусев (1947), з. м. с. Олег Зайцев (1939), Ігор Кобзев (1947), з. м. с. Віктор Кузькін (1940), м. с. Володимир Лутченко (1949), з. м. с. Олександр Рагулін (1941), з. м. с. Ігор Ромишевський (1949), Генадій Циганков (1947).

Нападаючі: Вячеслав Анісін (1951), Олександр Бодунков (1951), з. м. с. Володимир Викулов (1946), Євген Деев (1950), з. м. с. Анатолій Іонов (1939), Юрій Лебедев (1951), з. м. с. Борис Михайлов (1944), з. м. с. Євген Мишаков (1941), з. м. с. Юрій Мойсеев (1940), м. с. Володимир Петров (1947), з. м. с. Віктор Полупанов (1946), м. с. Олександр Смолін (1948), з. м. с. Анатолій Фірсов (1941), з. м. с. Валерій Харламов (1948).

«Динамо» (Москва)

Старший тренер — з. м. с., заслужений тренер СРСР Аркадій Іванович Чернишов;

Тренер — з. м. с. Юрій Іванович Волков.

Воротарі: з. м. с. Борис Зайцев (1938), м. с. Володимир Полупанов (1949), м. с. Володимир Чинов (1940).

Захисники: м. с. Михайло Алексеєнко (1948), м. с. Валерій Васильєв (1949), з. м. с. Віталій Давидов (1939), м. с. Валентин Марков (1947), м. с. Олександр Стриганов (1940), м. с. Станіслав Щоголев (1945).

Нападаючі: м. с. Анатолій Белоножкін (1947), м. с.

Валерій Войтов (1946), Віктор Єр'юмін (1947), з. м. с. Олександр Мальцев (1949), Анатолій Мальцев (1951), м. с. Анатолій Мотовилов (1946), м. с. Юрій Репс (1944), м. с. Олександр Сакєєв (1945), м. с. Ігор Самочернов (1946), м. с. Віктор Шилов (1945), м. с. Юрій Чичурін (1947), з. м. с. Володимир Юрзінов (1940).

«Хімік» (Воскресенськ)

Старший тренер — заслужений тренер СРСР Микола Семенович Епштейн.

Тренер — м. с. Олександр Іванович Камаєв.

Воротарі: м. с. Валерій Зубарев (1942), м. с. Віталій Толмачов (1939).

Захисники: Микола Васильєв (1946), Олександр Зозін (1949), Петро Жулін (1947), м. с. Юрій Ляпкін (1945), Сергій Ніколаєв (1946), м. с. Олександр Сапелкін (1947), з. м. с. Валерій Нікітін (1939), Олександр Цепелев (1950).

Нападаючі: Анатолій Карпов (1948), м. с. Віктор Каштанов (1941), м. с. Анатолій Козлов (1939), м. с. Віктор Коровкін (1944), м. с. Віктор Кунгурцев (1941), Віктор Ліксюткін (1948), м. с. Юрій Морозов (1938), м. с. Олександр Сирцов (1948), Володимир Сирцов (1951), Геннадій Сирцов (1949), Євген Трухачов (1951), Віктор Жучок (1946).

«Автомобіліст» (Свердловськ)

Старший тренер: м. с., заслужений тренер РРФСР Сергій Андрійович Мітін.

Тренер: м. с. Володимир Іванович Шумков.

Воротарі: Валерій Голдобін (1946), м. с. Віктор Пучков (1944).

Захисники: м. с. Григорій Веліжанін (1946), м. с. Віктор Кунгурцов (1944), м. с. Віктор Наумов (1939), м. с. Володимир Прокоп'єв (1948), м. с. Олександр Язовських (1937).

Нападаючі: Валентин Бушуєв (1941), м. с. Валерій Голоухов (1944), м. с. Олексій Єлістратов (1947), м. с. Віктор Замонін (1946), м. с. Володимир Ігошин (1946), м. с. Юрій Коковкін (1946), м. с. Віталій Краєв (1950), м. с. Костянтин Кривохижин (1939), м. с. Микола Крилов (1949), Володимир Полікарпенко (1944), м. с. Рем Мендубаєв (1946), Михайло Малько (1946), Віктор Печенін (1940), м. с. Аркадій Рудаков (1946), м. с. Валерій Чекалкін (1946), м. с. Володимир Шугін (1948).

«Крила Рад» (Москва)

Старший тренер — з. м. с., заслужений тренер СРСР Володимир Кузьмович Єгоров.

Тренер — з. м. с. Альфред Йосипович Кучевський.

Воротарі: м. с. Олександр Прохоров (1941), Олександр Сидельніков (1950).

Захисники: Олексій Андрєєв (1944), м. с. Валерій Гушин (1945), м. с. Олександр Зарубін (1940), м. с. Микола Подкопаєв (1946), м. с. Анатолій Рижов (1941), м. с. Юрій Тюрін (1948), Сергій Глухов (1950).

Нападаючі: м. с. Рауф Булатов (1942), м. с. Володимир Васильєв (1940), м. с. Володимир Городецький (1946), м. с. Євген Грошев (1937), м. с. Ігор Дмитрієв (1941), м. с. Олександр Залогін (1946), м. с. Володимир Орлов (1948), м. с. Володимир Расько (1944), Валерій Федоров (1948), Володимир Іванников (1948), Олександр Панков (1951), Євген Сисоєв (1949), м. с. Володимир Прокоф'єв (1940), м. с. Ігор Тузик (1943).

«Локомотив» (Москва)

Старший тренер — м. с., заслужений тренер СРСР Анатолій Михайлович Костюков.

Тренер — м. с., заслужений тренер РРФСР Олександр Никифорович Новокрещенов.

Воротарі: м. с. Євген Єніхін (1944), м. с. Броніслав Самович (1944).

Захисники: м. с. Василь Адарчев (1942), м. с. Олександр Волков (1938), м. с. Валентин Григор'єв (1937), Володимир Івашин (1945), м. с. Станіслав Іллін (1937), м. с. Євген Кобзєв (1941), м. с. Микола Морозов (1944).

Нападаючі: Микола Вакуров (1948), м. с. Володимир Каменєв (1940), м. с. Валентин Козін (1940), Олександр Курилов (1945), Микола Логінов (1946), м. с. Борис Тихонін (1942), м. с. Олександр Чертов (1942), м. с. Сергій Шалімов (1946), з. м. с. Віктор Циплаков (1937), з. м. с. Віктор Якушев (1937).

СКА (Ленінград)

Старший тренер: з. м. с., заслужений тренер РРФСР Микола Георгієвич Пучков.

Тренер: м. с. Валеріан Устинович Пацюкевич.

Воротарі: м. с. Олег Володяєв (1945), м. с. Володимир Шеповалов (1947).

Захисники: м. с. Валерій Єгоров (1945), м. с. Павло Козлов (1938), м. с. Костянтин Меньшиков (1944), Олександр Новожилов (1950), Євген Федосєєв (1949), м. с. Олег Чурашов (1945), м. с. Валерій Шилов (1940).

Нападаючі: м. с. Петро Андрєєв (1947), Володимир Горбунов (1950), м. с. Ігор Григор'єв (1947), м. с. Юрій Глазов (1943), Олександр Гудяш (1949), м. с. Дмитро Копчонов (1939), м. с. Віталій Кустов (1941), Олег Іванов (1952), м. с. Валентин Панюхін (1944), м. с. Анато-

лій Соболев (1943), Вячеслав Солодухін (1950), м. с. Сергій Солодухін (1949), Борис Чистяков (1951), м. с. Ігор Шурков (1941).

«Торпедо» (Горький)

Старший тренер — м. с. Валерій Петрович Костарев.

Тренер — Геннадій Георгієвич Крутов.

Воротарі: — з м. с. Віктор Коноваленко (1938), Микола Мінеєв (1951).

Захисники: м. с. Вячеслав Єрмолаєв (1938), м. с. Вячеслав Жидков (1943), м. с. Валерій Кормаков (1937), м. с. Юрій Крилов (1946), м. с. Сергій Мошкарів (1946), Вячеслав Урмаков (1947).

Нападаючі: Володимир Астаф'єв (1951), м. с. Борис Іванов (1947), Геннадій Кочатков (1949), м. с. Олексій Мишин (1946), м. с. Петро Пахомов (1945), Володимир Орлов (1951), м. с. Володимир Разін (1943), м. с. Олександр Рогов (1940), м. с. Микола Свистухін (1947), Олександр Соколовський (1948), м. с. Володимир Сорокін (1946), м. с. Олександр Федотов (1944), м. с. Ігор Чистовський (1940), м. с. Віктор Шевелев (1940).

«Трактор» (Челябінськ)

Старший тренер — м. с. Віктор Іванович Столярів.

Тренер — м. с. Віктор Євгенович Соколов.

Воротарі: Олександр Антуф'єв (1944), Віктор Іванов (1938).

Захисники: Валерій Бородулін (1949), Болеслав Воробйов (1940), Віктор Перегудов (1941), Валерій Пономарьов (1947), Вячеслав Распопов (1950), Володимир Суханов (1943), Сергій Соломатов (1946), Леонід Устинов (1943), м. с. Геннадій Цигуров (1942).

Нападаючі: Валерій Аровін (1948), Микола Бец

(1947), Юрій Валецький (1947), Анатолій Картаєв (1947), Євген Котлов (1949), Микола Макаров (1948), Юрій Могильников (1944), Анатолій Єгоркін (1949), м. с. Вячеслав Нестеров (1941), м. с. Володимир Пиж'янов (1943), Володимир Романов (1942), м. с. Юрій Садіков (1944), Володимир Шатунін (1946), Юрій Шумаков (1950), Анатолій Шустов (1943).

«Сибір» (Новосибірськ)

Старший тренер — м. с. Віталій Іванович Стаїн.

Тренер — м. с. Володимир Миколайович Єлізаров.

Воротарі: Володимир Зарембо (1943), Леонід Попсуєв (1944).

Захисники: м. с. Валерій Агафонов (1941), Геннадій Кувшинов (1946), Микола Митраков (1949), м. с. Юрій Михайлов (1937), Микола Новоженін (1949), Олександр Попеляєв (1948).

Нападаючі: Володимир Адаменко (1942), Володимир Васильєв (1938), м. с. Олексій Гутов (1948), Геннадій Капчайкін (1946), Олександр Кисляков (1949), м. с. Василь Макаров (1940), Володимир Попов (1947), м. с. Юрій Самохвалов (1948), Костянтин Треногін (1943), Олександр Чуриков (1948), Володимир Шлюнько (1949), м. с. Геннадій Шмельов (1938), Анатолій Бичков (1949), Григорій Перигоедов (1950).

«Динамо» (Київ)

Старший тренер — м. с., заслужений тренер УРСР Ігор Олексійович Шичков.

Тренер — м. с. Валентин Павлович Уткін.

Воротарі: Олександр Ковтенюк (1951), м. с. Микола Кульков (1943), Михайло Лісняк (1950).

Захисники: м. с. Володимир Альошин (1945), Олек-

Захисники: м. с. Григорій Веліжанін (1946), м. с. Віктор Кунгурцов (1944), м. с. Віктор Наумов (1939), м. с. Володимир Прокоп'єв (1948), м. с. Олександр Язовських (1937).

Нападаючі: Валентин Бушуєв (1941), м. с. Валерій Голоухов (1944), м. с. Олексій Єлістратов (1947), м. с. Віктор Замонін (1946), м. с. Володимир Ігошин (1946), м. с. Юрій Коковкін (1946), м. с. Віталій Краєв (1950), м. с. Костянтин Кривохижин (1939), м. с. Микола Крилов (1949), Володимир Полікарпенко (1944), м. с. Рем Мендубаєв (1946), Михайло Малько (1946), Віктор Печенін (1940), м. с. Аркадій Рудаков (1946), м. с. Валерій Чекалкін (1946), м. с. Володимир Шугін (1948).

«Крила Рад» (Москва)

Старший тренер — з. м. с., заслужений тренер СРСР Володимир Кузьмович Єгоров.

Тренер — з. м. с. Альфред Йосипович Кучевський.

Воротарі: м. с. Олександр Прохоров (1941), Олександр Сидельніков (1950).

Захисники: Олексій Андрєєв (1944), м. с. Валерій Гушин (1945), м. с. Олександр Зарубін (1940), м. с. Микола Подкопаєв (1946), м. с. Анатолій Рижов (1941), м. с. Юрій Тюрін (1948), Сергій Глухов (1950).

Нападаючі: м. с. Рауф Булатов (1942), м. с. Володимир Васильєв (1940), м. с. Володимир Городецький (1946), м. с. Євген Грошев (1937), м. с. Ігор Дмитрієв (1941), м. с. Олександр Залогін (1946), м. с. Володимир Орлов (1948), м. с. Володимир Расько (1944), Валерій Федоров (1948), Володимир Іванников (1948), Олександр Панков (1951), Євген Сисоєв (1949), м. с. Володимир Прокоф'єв (1940), м. с. Ігор Тузик (1943).

«Локомотив» (Москва)

Старший тренер — м. с., заслужений тренер СРСР Анатолій Михайлович Костюков.

Тренер — м. с., заслужений тренер РРФСР Олександр Никифорович Новокрещенов.

Воротарі: м. с. Євген Єніхін (1944), м. с. Броніслав Самович (1944).

Захисники: м. с. Василь Адарчев (1942), м. с. Олександр Волков (1938), м. с. Валентин Григор'єв (1937), Володимир Івашин (1945), м. с. Станіслав Іллін (1937), м. с. Євген Кобзєв (1941), м. с. Микола Морозов (1944).

Нападаючі: Микола Вакуров (1948), м. с. Володимир Каменєв (1940), м. с. Валентин Козін (1940), Олександр Курилов (1945), Микола Логінов (1946), м. с. Борис Тихонін (1942), м. с. Олександр Чертов (1942), м. с. Сергій Шалімов (1946), з. м. с. Віктор Циплаков (1937), з. м. с. Віктор Якушев (1937).

СКА (Ленінград)

Старший тренер: з. м. с., заслужений тренер РРФСР Микола Георгієвич Пучков.

Тренер: м. с. Валеріан Устинович Пацюкевич.

Воротарі: м. с. Олег Володяєв (1945), м. с. Володимир Шеповалов (1947).

Захисники: м. с. Валерій Єгоров (1945), м. с. Павло Козлов (1938), м. с. Костянтин Меньшиков (1944), Олександр Новожилов (1950), Євген Федосєєв (1949), м. с. Олег Чурашов (1945), м. с. Валерій Шилов (1940).

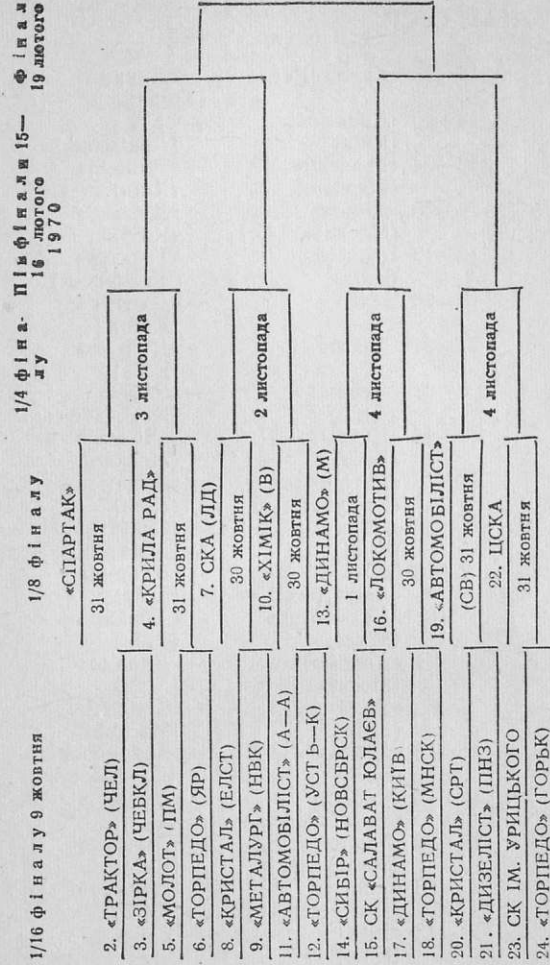
Нападаючі: м. с. Петро Андрєєв (1947), Володимир Горбунов (1950), м. с. Ігор Григор'єв (1947), м. с. Юрій Глазов (1943), Олександр Гудяш (1949), м. с. Дмитро Копчонов (1939), м. с. Віталій Кустов (1941), Олег Іванов (1952), м. с. Валентин Панюхін (1944), м. с. Анато-

сій Богинов (1945), м. с. Анатолій Рябиченко (1938), Юрій Павлов (1947), Анатолій Ніколаєв (1949), м. с. Віктор Мосягін (1939), Віктор Трифонов (1951).

Нападаючі: Євген Кухарж (1949), Володимир Репенев (1949), Михайло Горькавий (1950), м. с. Юрій Потехов (1939), м. с. Сергій Серебряков (1945), м. с. Олександр Шоман (1948), Володимир Клопов (1948), Олександр Голембіовський (1946), Володимир Сабіров (1948), Дмитро Пролігін (1949), Володимир Серняєв (1951).

СІТКА-КАЛЕНДАР РОЗИГРАШУ КУБКА СРСР З ХОКЕЯ (1969—1970 рр.)

Примітка: Перший тур відбувається на полі команди, яка в ігровій парі стоїть перша; у другому турі — команди, вільні від ігор першого туру, грають на чужих полях; у наступних турах (при рівній кількості зустрічей на чужих полях) місце зустрічі визначає жереб. Півфінали та фінал Кубка відбуваються у Москві.

**КАЛЕНДАР ІГОР КИЇВСЬКОГО «ДИНАМО»
В ЧЕМПІОНАТІ СРСР**

Вересень	15—16	«Крила Рад»	— «Динамо» (Київ)
	19—20	«Динамо» (Київ)	— СКА (Ленінград)
	23—24	«Торпедо» (Горький)	— «Динамо» (Київ)
	29—30	«Динамо» (Москва)	— «Динамо» (Київ)
Жовтень	12—13	«Динамо» (Київ)	— «Трактор» (Челябінськ)
	19—20	ЦСКА	— «Динамо» (Київ)
	23—24	«Спартак»	— «Динамо» (Київ)
Листопад	8—9	«Динамо» (Київ)	— «Сибір» (Новосибірськ)
	13—14	«Динамо» (Київ)	— «Локомотив» (Москва)
	17—18	«Автомобіліст» (Свердловськ)	— «Динамо» (Київ)
Січень	21—22	«Динамо» (Київ)	— «Спартак» (Москва)
	27—28	СКА (Ленінград)	— «Динамо» (Київ)
	31	«Локомотив» (Москва)	— «Динамо» (Київ)
Лютий	1	«Локомотив» (Москва)	— «Динамо» (Київ)
	5—6	«Динамо» (Київ)	— «Крила Рад» (Москва)
	11—12	«Динамо» (Київ)	— «Автомобіліст» (Свердловськ)
	17—18	«Сибір» (Новосибірськ)	— «Динамо» (Київ)
	21—22	«Трактор» (Челябінськ)	— «Динамо» (Київ)
	25—26	«Хімік» (Воскресенськ)	— «Динамо» (Київ)
	11—12	«Динамо» (Київ)	— ЦСКА

17—18 «Динамо»
(Київ)
23—24 «Динамо»
(Київ)
28—29 «Динамо»
(Київ)

— «Торпедо»
(Горький)
— «Динамо»
(Москва)
— «Хімік»
(Воскресенськ)

**КАЛЕНДАР ІГОР ЧЕМПІОНАТУ ДЛЯ КОМАНД
ПЕРШОЇ ПІДГРУПИ КЛАСУ «А»
НА 1969—1970 рр.**

14 вересня 1969 р.
«Спартак» — ЦСКА
«Динамо» (М) — «Хімік»
«Торпедо» — СКА
«Сибір» — «Автомобіліст»

15 вересня
«Крила Рад» — «Динамо» (К)
«Локомотив» — «Трактор»

16 вересня
«Крила Рад» — «Динамо» (К)
«Локомотив» — «Трактор»

17 вересня
«Хімік» — ЦСКА
«Торпедо» — «Динамо» (М)

18 вересня
«Сибір» — «Спартак»

19 вересня
«Сибір» — «Спартак»
«Динамо» (К) — СКА

20 вересня
ЦСКА — «Крила Рад»
«Динамо» (М) — «Локомотив»
«Хімік» — «Автомобіліст»
«Динамо» (К) — СКА

21 вересня
«Хімік» — «Автомобіліст»

22 вересня
«Трактор» — «Спартак»

23 вересня
ЦСКА — «Динамо» (М)
«Локомотив» — «Сибір»
«Динамо» (К) — «Торпедо»

24 вересня
«Крила Рад» — «Хімік»

«Локомотив» — «Сибір»
«Динамо» (К) — «Торпедо»

26 вересня
СКА — «Динамо» (М)
«Автомобіліст» — «Спартак»

27 вересня
«Крила Рад» — «Трактор»
«Автомобіліст» — «Спартак»
«Сибір» — ЦСКА

28 вересня
«Крила Рад» — «Трактор»
«Торпедо» — «Хімік»
«Сибір» — ЦСКА

29 вересня
«Динамо» (М) — «Динамо» (К)
«Локомотив» — СКА

30 вересня
«Динамо» (М) — «Динамо» (К)

1 жовтня
«Спартак» — «Хімік»
«Автомобіліст» — «Крила Рад»
«Трактор» — ЦСКА

2 жовтня
ЦСК — «Торпедо»
«Автомобіліст» — «Крила Рад»
«Трактор» — ЦСКА

3 жовтня
«Локомотив» — «Динамо» (М)

5 жовтня
СКА — «Спартак»
«Автомобіліст» — ЦСКА
«Сибір» — «Крила Рад»

6 жовтня
«Хімік» — «Динамо» (М)
«Локомотив» — «Торпедо»

«Автомобіліст» — ЦСКА
«Сибір» — «Крила Рад»

9 жовтня
«Динамо» (М) — СКА
«Хімік» — «Локомотив»

10 жовтня
«Спартак» — «Крила Рад»

12 жовтня
«Локомотив» — «Автомобіліст»
СКА — «Хімік»
«Торпедо» — «Сибір»
«Динамо» (К) — «Трактор»

13 жовтня
«Спартак» — «Динамо» (М)
«Локомотив» — «Автомобіліст»
«Торпедо» — «Сибір»
«Динамо» (К) — «Трактор»

16 жовтня
«Спартак» — «Локомотив»
ЦСКА — «Торпедо»
«Хімік» — «Крила Рад»

17 жовтня
СКА — «Автомобіліст»

18 жовтня
СКА — «Автомобіліст»
«Трактор» — «Сибір»

19 жовтня
ЦСКА — «Динамо» (К)
«Локомотив» — «Хімік»
«Торпедо» — «Спартак»

20 жовтня
ЦСКА — «Динамо» (К)

22 жовтня
«Хімік» — «Трактор»
«Локомотив» — «Крила Рад»

23 жовтня
«Спартак» — «Динамо» (К)
«Динамо» (М) — «Торпедо»

«Хімік» — «Трактор»
СКА — ЦСКА
«Автомобіліст» — «Сибір»

24 жовтня
«Спартак» — «Динамо» (К)

26 жовтня
«Крила Рад» — «Динамо» (М)
«Локомотив» — ЦСКА
«Сибір» — СКА

27 жовтня
«Хімік» — «Спартак»
«Трактор» — «Торпедо»
«Сибір» — СКА

28 жовтня
«Трактор» — «Торпедо»

29 жовтня
«Динамо» (М) — ЦСКА

7 листопада
ЦСКА — СКА
«Динамо» (М) — «Крила Рад»
«Локомотив» — «Спартак»

8 листопада
«Динамо» (К) — «Сибір»

9 листопада
«Динамо» (К) — «Сибір»

10 листопада
«Динамо» (М) — «Спартак»
«Крила Рад» — СКА
«Торпедо» — ЦСКА
«Автомобіліст» — «Трактор»

13 листопада
ЦСКА — «Хімік»
«Торпедо» — «Крила Рад»
«Динамо» (К) — «Локомотив»
«Сибір» — «Динамо» (М)

14 листопада
СКА — «Спартак»
«Динамо» (К) — «Локомотив»

«Сибір» — «Динамо» (М)
16 листопада
«Крила Рад» — ЦСКА
17 листопада
«Спартак» — «Торпедо»
«Хімік» — СКА
«Автомобіліст» — «Динамо» (К)
«Трактор» — «Динамо» (М)
18 листопада
«Автомобіліст» — «Динамо» (К)
«Трактор» — «Динамо» (М)
20 листопада
ЦСКА — «Спартак»
«Сибір» — «Хімік»
21 листопада
«Автомобіліст» — «Динамо» (М)
«Трактор» — СКА
«Сибір» — «Хімік»
22 листопада
«Автомобіліст» — «Динамо» (М)
«Трактор» — СКА
23 листопада
ЦСКА — «Локомотив»
«Крила Рад» — «Спартак»
26 листопада
«Крила Рад» — СКА
«Локомотив» — «Хімік»
«Автомобіліст» — «Торпедо»
«Сибір» — «Трактор»
27 листопада
«Автомобіліст» — «Торпедо»
29 листопада
«Крила Рад» — «Локомотив»
30 листопада
«Сибір» — «Автомобіліст»
2 грудня
«Крила Рад» — «Торпедо»
СКА — «Локомотив»
6 січня 1970 року
«Динамо» (М) — «Торпедо»
7 січня
СКА — «Крила Рад»
9 січня
«Хімік» — «Торпедо»
10 січня
«Динамо» (М) — СКА
12 січня
«Спартак» — «Торпедо»
ЦСКА — «Локомотив»
«Хімік» — «Крила Рад»
«Трактор» — «Автомобіліст»
15 січня
«Спартак» — ЦСКА
«Хімік» — СКА
«Крила Рад» — «Локомотив»
«Торпедо» — «Динамо» (М)
16 січня
«Сибір» — «Трактор»
18 січня
«Спартак» — ЦСКА
СКА — «Хімік»
«Крила Рад» — «Динамо» (М)
«Торпедо» — «Локомотив»
19 січня
«Автомобіліст» — «Сибір»
21 січня
«Динамо» (К) — «Спартак»
22 січня
«Динамо» (М) — ЦСКА
«Хімік» — «Локомотив»
«Крила Рад» — «Торпедо»
СКА — «Сибір»
«Динамо» (К) — «Спартак»
23 січня
СКА — «Сибір»
24 січня
«Трактор» — «Автомобіліст»

25 січня
«Крила Рад» — ЦСКА
26 січня
«Спартак» — «Хімік»
«Локомотив» — «Динамо» (М)
27 січня
СКА — «Динамо» (К)
28 січня
ЦСКА — «Сибір»
СКА — «Динамо» (К)
«Трактор» — «Крила Рад»
29 січня
ЦСКА — «Сибір»
«Динамо» (М) — «Спартак»
«Трактор» — «Крила Рад»
31 січня
«Хімік» — «Торпедо»
«Локомотив» — «Динамо» (К)
1 лютого
«Спартак» — «Автомобіліст»
ЦСКА — «Трактор»
«Локомотив» — «Динамо» (К)
2 лютого
«Спартак» — «Автомобіліст»
ЦСКА — «Трактор»
СКА — «Крила Рад»
3 лютого
«Динамо» (М) — «Хімік»
5 лютого
«Динамо» (К) — «Крила Рад»
«Автомобіліст» — «Локомотив»
«Сибір» — «Торпедо»
6 лютого
ЦСКА — «Динамо» (М)
«Хімік» — «Спартак»
«Динамо» (К) — «Крила Рад»
«Автомобіліст» — «Локомотив»
«Сибір» — «Торпедо»

9 лютого
«Хімік» — ЦСКА
«Крила Рад» — «Спартак»
«Локомотив» — «Торпедо»
СКА — «Динамо» (М)
«Автомобіліст» — «Трактор»
12 лютого
«Динамо» (М) — «Локомотив»
СКА — ЦСКА
«Торпедо» — «Спартак»
«Динамо» (К) — «Автомобіліст»
«Трактор» — «Хімік»
13 лютого
«Крила Рад» — «Сибір»
«Трактор» — «Хімік»
«Динамо» (К) — «Автомобіліст»
14 лютого
«Крила Рад» — «Сибір»
16 лютого
СКА — «Торпедо»
17 лютого
«Крила Рад» — «Автомобіліст»
«Трактор» — «Локомотив»
«Сибір» — «Динамо» (К)
18 лютого
«Крила Рад» — «Автомобіліст»
«Трактор» — «Локомотив»
«Сибір» — «Динамо» (К)
19 лютого
фінал Кубка СРСР
СКА — «Хімік»
21 лютого
«Трактор» — «Динамо» (К)
«Сибір» — «Локомотив»
22 лютого
«Спартак» — СКА
«Хімік» — «Динамо» (М)
ЦСКА — «Торпедо»
«Трактор» — «Динамо» (К)
«Сибір» — «Локомотив»

25 лютого
«Хімік» — «Динамо» (К)

26 лютого
«Хімік» — «Динамо» (К)
«Торпедо» — «Автомобіліст»

27 лютого
«Торпедо» — «Автомобіліст»

4 квітня
«Торпедо» — СКА

7 квітня
«Динамо» (М) — «Крила Рад»
«Торпедо» (Г) — ЦСКА

8 квітня
«Локомотив» — «Спартак»

10 квітня
«Динамо» (М) — «Сибір»

11 квітня
«Спартак» — «Трактор»
«Динамо» (М) — «Сибір»
СКА — «Локомотив»
«Торпедо» — «Крила Рад»
«Динамо» (К) — ЦСКА

12 квітня
«Спартак» — «Трактор»
«Динамо» (К) — ЦСКА

14 квітня
«Локомотив» — «Крила Рад»
«Автомобіліст» — «Хімік»

15 квітня
ЦСКА — СКА
«Динамо» (М) — «Трактор»
«Автомобіліст» — «Хімік»

16 квітня
«Спартак» — «Сибір»
«Динамо» (М) — «Трактор»

17 квітня
«Спартак» — «Сибір»

«Торпедо» — «Динамо» (К)

18 квітня
ЦСКА — «Автомобіліст»
«Крила Рад» — «Хімік»
«Торпедо» — «Динамо» (К)

19 квітня
ЦСКА — «Автомобіліст»
«Локомотив» — СКА

20 квітня
«Спартак» — «Динамо» (М)

21 квітня
«Хімік» — «Сибір»
«Торпедо» — «Трактор»

22 квітня
ЦСКА — «Крила Рад»
«Хімік» — «Сибір»
«Торпедо» — «Трактор»

23 квітня
«Спартак» — «Локомотив»
«Динамо» (К) — «Динамо» (М)
«Автомобіліст» — СКА

24 квітня
«Динамо» (К) — «Динамо» (М)
«Автомобіліст» — СКА

25 квітня
«Торпедо» — «Хімік»
«Трактор» — «Сибір»

26 квітня
«Спартак» — «Крила Рад»
«Локомотив» — ЦСКА

27 квітня
«Динамо» (М) — «Автомобіліст»

28 квітня
«Динамо» (М) — «Автомобіліст»
СКА — «Трактор»
«Динамо» (К) — «Хімік»

29 квітня
ЦСКА — «Спартак»
СКА — «Трактор»

«Торпедо» — «Локомотив»

«Динамо» (К) — «Хімік»

XXIV чемпіонат СРСР. Перша група. Клас «А»

Команди	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 «Спартак»	■											
2 ЦСКА		■										
3 «Динамо» М			■									
4 «Хімік»				■								
5 «Автомобіліст»					■							
6 «Крила Рад»						■						
7 «Локомотив»							■					
8 СКА Л								■				
9 «Торпедо» Г									■			
10 «Трактор»										■		
11 «Сибір»											■	
12 «Динамо» К												■

ЗА СВІТОВУ КОРОНУ

Історія хокея з шайбою в Радянському Союзі, порівняно з іншими популярними видами спорту, невелика. Йї немає ще і чверті віку. В той же час у світовому спорті хокей відомий уже друге сторіччя, а на нашому континенті чемпіонати окремих країн проводять з 1910 року.

Дебют радянських хокеїстів на міжнародній арені відбувся 1947 року в Москві. Збірна столиці грала з командою «ЛТЦ» (Прага). В упертій боротьбі перемогли москвичі — 6 : 3.

Ще кілька років радянські хокеїсти у себе вдома проводили лише товариські зустрічі з командами Польщі, Чехословаччини. Майже в усіх поєдинках перевага була на боці господарів.

Перший виїзд наших спортсменів за кордон відбувся 1952 року. В Берліні збірна СРСР двічі перемогла збірну НДР — 21 : 2 і 23 : 1. У 1953 році збірна СРСР провела три зустрічі у Чехословаччині. Результат — дві перемоги — 7 : 3 і 6 : 4, а також одна нічия — 2 : 2. В цьому ж році відбулись у Москві перші матчі з шведськими хокеїстами — чемпіонами світу і Європи. Збірна Москви перемогла гостей з рахунком 4 : 0, «Крила Рад» — 5 : 0 і ЦБРА — 13 : 1.

До 1954 року радянські хокеїсти провели кілька матчів з командами Фінляндії, НДР, Чехословаччини,

Швейцарії, Швеції і більшість їх виграли. Ці міжнародні зустрічі довели, що радянський хокей має всі підстави виступати в офіційних міжнародних змаганнях.

Дебют наших хокеїстів в офіційних змаганнях відбувся 1954 року у Стокгольмі після вступу до Міжнародної Федерації хокея.

«Новачки» стали володарями золотих медалей чемпіонів світу і Європи.

В усіх наступних чемпіонатах світу і Європи, олімпійських іграх, де брали участь радянські хокеїсти, вони завжди займали місце не нижче третього. Чемпіонами світу вони ставали дев'ять разів. Своєрідним рекордом в історії світових чемпіонатів є те, що тільки команда СРСР сім разів підряд займала найвищу сходинку п'єдесталу пошани. Чотири рази — вони срібні призери і двічі — бронзові.

Непоганою репетицією перед чемпіонатом світу у Стокгольмі 1969 р. для збірної СРСР було турне по Канаді. Протягом двох тижнів наші хокеїсти провели 10 матчів і всі виграли з загальним рахунком 73 : 28.

У Канаді побувала також друга збірна СРСР. Тут вона провела 8 зустрічей, з яких радянські спортсмени п'ять виграли і у трьох зазнали поразки. Загальний рахунок 23 : 17 на користь команди СРСР.

Головною подією сезону 1969 року був чемпіонат світу і Європи. Золоті медалі чемпіонів розігрували шість найсильніших команд підгрупи «А». Ігри проходили в столиці Швеції Стокгольмі з 15 по 30 березня. Команди змагались у два кола.

XXXVI чемпіонат світу виявився найбільш складним і напруженим. Радянські хокеїсти двічі програли команді Чехословаччини, які у свою чергу зазнали дві поразки від шведів, а ті програли дві зустрічі команді СРСР. Отже три збірні набрали однакову кількість очок — по 16. Спир за золоті медалі вирішила краща різниця

закинутих і пропущених шайб — вона була кращою у команди СРСР

Ось як виступала команда Радянського Союзу:

	1 коло	2 коло
СРСР — США	17:2 (3:0,11:0,3:2)	8:4 (3:1,2:1,3:2)
» — Швеція	4:2 (1:2,1:0,2:0)	3:2 (1:1,1:1,1:0)
» — Канада	7:1 (5:1,2:0,0:0)	4:2 (1:1,1:0,2:1)
» — Фінляндія	6:1 (3:0,1:0,2:1)	7:3 (1:0,4:1,2:2)
» — Чехословаччина	0:2 (0:0,0:1,0:1)	3:4 (0:2,2:0,1:2)

Срібні нагороди дістались команді Швеції, бронзові — Чехословаччині.

Честь збірної Радянського Союзу захищали:

воротарі — В. Зінгер («Спартак»), В. Пучков («Автомобіліст»),

захисники — В. Кузькін, О. Рагулін, І. Ромишевський, В. Лутченко (ЦСКА), В. Давидов («Динамо»), Є. Поладьєв («Спартак»),

нападаючі — О. Якушев, В. Старшинов, Є. Зімін («Спартак»), В. Викулов, А. Фірсов, Б. Михайлов, В. Петров, В. Харламов, Є. Мишаков (ЦСКА), О. Мальцев, В. Юрзінов («Динамо»),

тренери — А. Чернишов, А. Тарасов.

За підсумками першості Міжнародна ліга хокея на льоду (ЛІХГ) відзначила трьох кращих гравців чемпіонату. Це — воротар Лейф Хольмквіст (Швеція), захисник Ян Сухі (Чехословаччина) та нападаючий Ульф Стернер (Швеція).

Найрезультативнішими гравцями чемпіонату виявились А. Фірсов — 14 очок (10 голів + 4 передачі) та Б. Михайлов (СРСР) — 14 (9 + 5), У. Стернер (Швеція) — 14 (5 + 9), Я. Холік (ЧССР) — 14 (4 + 10), Б. Харламов (СРСР) — 13 (6 + 7).

Найефективнішими гравцями визнані А. Фірсов — 54 оч., Б. Михайлов — 53 оч., В. Недоманські — 51 оч.

Приз справедливої гри дістався хокеїстам Фінляндії — 58 штрафних хвилин (збірна Швеції — 72, СРСР — 84, Чехословаччини — 95, Канади — 125, США — 135).

За традицією журналісти, що були акредитовані на чемпіонаті світу та Європи, таємним голосуванням створили символічну збірну світу. Її склад — Влодо Дзурілла, Ян Сухі (Чехословаччина), Леннарт Сведберг (Швеція), Вацлав Недоманські (Чехословаччина), Ульф Стернер (Швеція), Анатолій Фірсов (СРСР).

Наводимо таблицю, з якої видно досягнення окремих команд на світових чемпіонатах, починаючи з 1954 року.

Команди	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
СРСР	1	2	1	2	2	2	3	3	—	1	1	1	1	1	1	1
Канада	2	1	3	—	1	1	2	1	2	4	4	4	3	3	3	4
Швеція	3	5	4	1	3	5	5	4	1	2	2	3	4	2	4	2
Чехословаччина	4	3	5	3	4	3	4	2	—	3	3	2	2	4	2	3
США	—	4	2	—	5	4	1	6	3	8	5	6	6	5	6	6

Примітка. На ХХІХ чемпіонаті світу, що проходив 1962 року у Колорадо — Спрінгс, команда СРСР, як і інших соціалістичних країн, не виступала на знак протесту проти дискримінації команди НДР.

Вперше хокеїсти Радянського Союзу виступили 1956 року на VII зимовій Олімпіаді і здобули золоті медалі чемпіонів. Вони були переможцями також і на олімпіадах у 1964 і 1968 роках. На Олімпіаді 1960 року перемогла команда США, срібні медалі дісталися канадцам, бронзові — команді СРСР.

На чемпіонатах Європи радянські хокеїсти вперше виступили 1954 року і з того часу 13 разів були чемпіонами континенту. В нижченаведеній таблиці показано результати трьох найсильніших команд у чемпіонатах Європи.

Команди	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	I	II	Всього
СРСР	1	1	1	2	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	13	2	—
Швейцарія	2	3	2	1	3	3	2	3	1	2	2	3	3	2	3	2	2	7	7
Чехословаччина	3	2	3	3	2	2	3	1	—	3	3	2	2	3	2	3	1	6	8

«Ієрархія» світового хокея

Змагання на першість світу 1969 року, які проходили в трьох групах «А», «В» і «С», визначили місця у світовому хокеї двадцяти збірних команд.

Група «А»

Шість найсильніших колективів змагалися у Стокгольмі. Вони виборювали звання чемпіонів світу і Європи.

Ось як розподілилися місця команд в турнірній таблиці:

	В	Н	П	Ш	О
1. СРСР	8	0	2	59—23	16
2. Швеція	8	0	2	45—19	16
3. ЧССР	8	0	2	40—20	16
4. Канада	4	0	6	26—31	8
5. Фінляндія	2	0	8	26—52	4
6. США	0	0	10	23—74	0

За кращою різницею закинутих і пропущених шайб на перше місце вийшла команда СРСР.

Група «В»

У Люблянї (Югославія) за першість боролися вісім команд. Ось їхні результати:

	В	Н	П	Ш	О
1. НДР	7	0	0	62—13	14
2. Польща	6	0	1	31—13	12
3. Югославія	3	2	2	17—20	8
4. ФРН	4	0	3	28—16	8
5. Норвегія	2	2	3	26—35	6
6. Румунія	2	1	4	24—36	5
7. Австрія	1	1	5	15—39	3
8. Італія	0	0	7	10—41	0

Хокеїсти НДР здобули право наступного сезону виступати серед команд «великої шістки».

Група «С»

Шість команд цієї групи виступали в Скопле (Югославія). Підсумкова таблиця цього турніру:

	В	Н	П	Ш	О
1. Японія	4	0	1	36—10	8
2. Швейцарія	4	0	1	41—9	8
3. Угорщина	3	0	2	26—22	6
4. Голландія	2	0	3	12—40	4
5. Болгарія	2	0	3	19—28	4
6. Данія	0	0	5	7—32	0

Японці, які зуміли перемогти фаворитів турніру — швейцарських хокеїстів — посіли перше місце, а з ним завоювали право переходу до групи «В».

Кубок європейських чемпіонів

Початок змагання за приз було покладено 1965 року. Їх проводять за олімпійською системою. Учасники зустрічаються двічі — на своєму і на чужому полях.

Переможця виявляють за сумою закинутих і пропущених шайб

Країна, чемпіон якої стає володарем Кубка, наступного сезону має певні пільги: її представляють дві команди — власник Кубка європейських чемпіонів і переможець національної першості.

Розиграш Кубка набув великої популярності.

Майже усі країни нашого континенту, що культивують хокей, включилися в його розиграш. У перших трьох турнірах перемагали чехословацькі спортсмени.

Радянські хокеїсти дебютують у четвертому розиграші В змаганнях виступає чемпіон СРСР 1968 р. команда ЦСКА У фінал вийшли ЦСКА (СРСР) і «Клагенфурт» (Австрія). У півфіналі команда ЦСКА перемогла динамівців Берліна — 11:1 і 13:0, а австрійці виграли у чемпіона Швейцарії — хокеїстів «Шо де Фон», причому загальний рахунок двох зустрічей був рівний (3:2 і 3:4). За умовами розиграшу після другого матчу судді призначили три штрафних кидки. Австрійці реалізували усі кидки, швейцарці лише два. Фінальні зустрічі відбудуться у Відні.

Для п'ятого розиграшу Кубка проведено жеребкування. Визначені дати ігор $1/8$ фіналу. Ось який вигляд має календар матчів (у сітці розиграшу зверху — вниз):

15 і 22 жовтня грають:	«Динамо» (Вейсвассер, НДР)	— «Валеренген» (Осло, Норвегія)
22 і 29 жовтня —	«Лександ» (Швеція)	— ІФК (Хельсінкі, Фінляндія)
	«Есб'єрг» (Данія)	— «Шо де Фон» (Швейцарія)
	«Сент-Ервейк» (Франція)	— ЕФ (Фюссен, ФРН)
	«Клагенфурт» (Австрія)	— «Рекоаро Гросзен» (Італія)
	«Дожа» (Уйпеш, Угорщина)	— ЦСКА (Софія, Болгарія)
15 22 жовтня —	«Подгале» (Нови Тарг, Польща)	— «Есениця» (Югославія)

Переможці перших шести матчів зустрінуться між собою у чвертьфіналі (5 і 11 листопада). Переможець

гри «Подгале» — «Есениця» у чвертьфіналі гратиме з чемпіоном Чехословаччини — командою «Дукла» (Інглава).

Чемпіон СРСР — московський «Спартак» розпочне з півфіналу (у верхній частині сітки розиграшу).

Молодіжна збірна СРСР — чемпіон Європи

У 1967 році в Тампере було проведено перший чемпіонат Європи молодіжних команд. Наші хокеїсти виступили не зовсім вдало. Вони, правда, програли лише один матч, але саме ця поразка не дала їм змоги стати чемпіонами.

Звичайно, друге місце в турнірі подібного рангу почесне, але наша збірна могла добитися більшого.

Другий чемпіонат Європи молодіжних збірних відбувся у торішньому сезоні на льоду Гарміш-Партенкірхена і Фюссена (ФРН).

У змаганнях брали участь збірні Польщі, СРСР, Фінляндії, ФРН, ЧССР і Швеції.

Виступи збірної СРСР дали такі результати:

СРСР — ФРН — 10:2 (3:0, 2:0, 5:2)

Шайби закинули: О. Мальцев — 3, О. Кисляков — 2, В. Солодухін, О. Асташев, Є. Котлов, Г. Крилов, С. Глухов.

СРСР — Фінляндія — 15:2 (4:0, 7:2, 4:0)

Шайби закинули: О. Мальцев — 5, В. Солодухін — 4, В. Сирцов, Г. Углов, Г. Сирцов, О. Цепелев, С. Глухов, К. Климов.

СРСР — Польща — 12:3 (4:1, 0:1, 8:1)

Шайби закинули: О. Мальцев — 2, О. Кисляков — 2, В. Краєв — 2, Є. Котлов — 2, Г. Сирцов, В. Васильєв, В. Солодухін, Г. Крилов.

СРСР — Швеція — 7:3 (4:2, 0:0, 3:1)

Шайби закинули: О. Мальцев — 2, О. Кисляков, Г. Сирцов, С. Глухов, В. Сирцов, В. Солодухін.

СРСР — Чехословаччина — 2 : 2 (1 : 1, 1 : 1, 0 : 0)

Шайби закинули: О. Мальцев, В. Солодухін.

Найкращим снайпером чемпіонату виявився О. Мальцев — 13 шайб. Його нагороджено призом «Найкращому нападаючому».

Перше місце і звання чемпіона Європи завоювала радянська команда, друге місце зайняли шведи, третє — збірна ЧССР.

У складі збірної СРСР виступали хокеїсти з 6 міст, які представляли 9 клубів найвищої ліги, а саме: воротарі — А. Гисін («Спартак») і В. Третьяк (ЦСКА), захисники — В. Васильєв («Динамо» М.), О. Цепелев («Хімік»), С. Глухов («Крила Рад»), М. Новоженін («Сибір»), О. Асташев («Автомобіліст»), А. Зозін («Хімік»), нападаючі — О. Мальцев («Динамо», М.), В. Солодухін (СКА, Ленінград), К. Климов («Спартак»), В. Сирцов («Хімік»), Г. Углов («Сибір»), О. Кисляков («Сибір»), В. Краєв («Автомобіліст»).

КОМУ ПОГОДЖАЮТЬ НОВІ РІШЕННЯ ЛІХГ

На конгресі міжнародної ліги хокея на льоду (ЛІХГ), який нещодавно проходив у швейцарському місті Кран-Сюр-Сьєрре (конгрес проводять один раз на три роки) було прийнято ряд важливих рішень. Вони, безумовно, вплинуть на дальшу долю любительського хокея.

Ще на один строк (3 роки) було переобрано президентом Європейського виконкому ЛІХГ пана Ахерна.

Поскільки всією Міжнародною лігою хокея керують

два президенти — Європейського і Американського виконкомів, а строк трьохрічного правління американця Татта вийшов, то тепер Ахерн сам очолює керівництво ЛІХГ.

Від Радянського Союзу до виконкому за підсумками виборів увійшов А. В. Старовойтов. Крім нашого представника, до найвищих хокейних органів обрані Лінблад (Фінляндія), Вассерфогель (Австрія) і Собецький (ФРН).

Як відомо, задовго до цього конгресу ЛІХГ місцем проведення чемпіонату світу 1971 року було названо Москву.

Проте, незважаючи на існуюче попереднє рішення, на конгресі не без «втручання» президента Ахерна більшістю голосів вирішено чемпіонат світу 1971 року провести у Швейцарії.

Однак на цьому, м'яко кажучи, дивацтва «сильних хокейного світу» не закінчились. На конгресі вирішено також допускати до участі в чемпіонатах світу професіоналів, тобто проводити, так би мовити, відкриті турніри.

Це рішення прийнято під тиском канадської делегації, яка була найбільш представницькою (15 чоловік). До складу її поряд з представниками любительської асоціації ввійшли президент Даусон, генеральний секретар Джукс, відомий патер Бауер, прибув сам «король професіоналів» — президент Національної професійної хокейної ліги пан Кемпбелл.

«Вояж» канадських босів хокей не випадковий. Цього-річна першість світу проходить у Канаді. Отже місцеві заправи хокея вживають усіх можливих і неможливих заходів, аби повернути до себе втрачені лаври «законодавців хокейної моди».

Після тривалих дебатів і повторного голосування ухвалено рішення про можливість включення до складу

команд дев'яти професіоналів. Перший проект передбачав допуск 12 професіоналів. Цікаво, що після додаткового обговорення голоси розділилися — 25 : 25. Переважив голос президента Ахерна.

Щоправда, це рішення названо експериментальним і прийнято на один рік. Обумовлено, що жоден з гравців 12 провідних клубів канадсько-американської ліги не візьме участь у першості світу.

І все ж така позиція ЛІХГ ставить під загрозу проведення хокейного турніру на зимових Олімпійських іграх.

На конгресі японська делегація доповіла про хід підготовки до чемпіонату світу 1972 року. Його заплановано провести в Саппоро за новою системою розіграшу — 16 команд будуть розбиті на чотири підгрупи. Звання чемпіона світу буде розігруватись між чотирма командами — переможцями підгруп.

Рішенням конгресу внесено зміни до правил. Тепер силову боротьбу дозволяють вести по всьому майданчику. Площа воріт являтиме собою півколо радіусом 1 м 80 см. Лава штрафників стала довшою — на ній можуть вміститись 8 хокеїстів. Перед суддею, який стежить за штрафним часом на льоду, прокреслюють півколо радіусом 3 м. Хокеїсти, які намагатимуться встряти у суперечку з арбітрами в цьому півколі після зупинки гри, відразу караються 10-хвилинним штрафом.

Чемпіонат світу проводитимуть тепер лише на закритих ковзанках. Склад команд також зазнав зміни. Його збільшено до 20 чоловік. Роздільний залік для першості Європи і світу.

Конгрес встановив порядок визначення чемпіона при рівності очок у двох і більше команд. Перше місце надаватимуть команді, яка добилася кращих результатів у матчах між собою.

Якщо ж набрана між ними сума очок однакова, то

переможця визначають за кращою різницею закинутих і пропущених шайб у цих зустрічах. Якщо ж і цей показник однаковий — беруть загальну різницю всіх шайб. По-новому буде виявлятись і володар призу «Справедливої гри». Кожна команда починає боротьбу за нього, маючи 200 очок. За кожну хвилину штрафу відкидають одне очко. За закинуту шайбу очко додають. Переможе той, хто набере найбільшу кількість очок.

Отже, конгрес ЛІХГ ухвалив рішення по всіх питаннях, які за традицією включають до порядку денного.

Але засідання конгресу показало, наскільки розходяться сьогодні позиція керівництва міжнародної ліги з хокея з принципами і традиціями цієї міжнародної організації.

О. ЩАНОВ

КУБОК СТЕНЛІ

Цей найпопулярніший турнір серед професіоналів розігрують у північноамериканському хокеї сімдесят шість років.

Свою назву він одержав від прізвища англійського губернатора Канади лорда Стенлі.

Спочатку величезна срібна ваза — дар хокею губернатора Стенлі — перебувала в любительській асоціації.

З 1912 року вона перейшла до професіоналів і відтоді її вважають за найпочесніший трофей.

Ігри на кубок проходять за олімпійською системою. Однак для виявлення переможця в кожній парі потрібно виграти не менше чотирьох матчів (тобто грають серію із семи матчів).

Ореол почестей навколо Кубка, величезні грошові премії переможцям — по 7,5 тисячі доларів кожному грав-

цеві — все це призводить до нездорових, надмірних пристрасей навколо Кубка і серед глядачів, і серед клубів.

Цьогорічним володарем Кубка Стенлі стала команда «Монреал канадієнс», яка перемогла у фіналі «Сент-Луїс-Блюз».

СЕРЕД КАНАДСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІВ

Рекордсмен

Найбільшу кількість шайб (649), «за всі часи» закинув у чемпіонатах канадської національної хокейної ліги Г. Хоу, виступаючи протягом 22 сезонів у 1398 матчах. Далі йде М. Рішар — 544 шайби за 18 сезонів у 978 матчах. З молоді найбільші шанси побити цей рекорд має Б. Халл — 370 шайб за 10 сезонів у 674 матчах. А поки що він займає в списку найвлучніших лише шосте місце.

Оце штрафи!

Унікальний рекорд «усіх часів» було зафіксовано 1953 року в матчі «Монреаль канадієнс» — «Торонто». Гравці обох команд дістали в сумі 204 хвилини штрафів, в тому числі було 15(!) десятихвилинних усунень з поля.

«Виправдання»

Зірка професіонального хокея, а потім захисник національної збірної Канади Карл Бревер «на пам'ять» про вісім сезонів, які він провів у команді «Торонто мейпл лайфе», носить 120 шрамів. У воротаря того ж

клубу Бовера — 235 рубців і латок. «Але ж Боверу 42 роки, — наче виправдуючись, сказав журналістам Бревер, — а мені лише 28»...

ВСЕСОЮЗНА СПОРТИВНА КЛАСИФІКАЦІЯ НА 1969—1972 рр.

ХОКЕЙ

Розрядні вимоги

Майстер спорту міжнародного класу — брати участь у складі команди СРСР, що посіде 1—2-е місце на Олімпійських іграх або на першості світу чи 1-е місце на першості Європи.

Майстер спорту — брати участь у складі команд, що посіде 1—10-е місце на першості СРСР у класі «А», або у складі команди класу «А», що займає двічі 11—12-е місце протягом двох років на першості СРСР, або у складі команди класу «А», що здобула протягом сезону 8 перемог в офіційних змаганнях над командами класу «А», які посіли 1—10-е місце на першості СРСР, або у складі команди, що брала участь у півфінальних іграх Кубка СРСР, або у складі збірної команди СРСР, що посіла 1-е місце на першості Європи серед молодіжних команд, за умови участі у 80% ігор, або увійти до складу 34 найсильніших гравців СРСР за списками, які щороку затверджує Федерація хокея СРСР, або брати участь у складі збірних команд, що посіли 1—3-є місце на Спартакіаді народів СРСР при участі команд, які складаються на $\frac{2}{3}$ з майстрів спорту.

І розряд — брати участь у складі команд класу «А» на першості СРСР, або у складі команд, що посіли 1—3-є місце на Спартакіаді народів СРСР без

участі команд класу «А», або у складі команд, що посіли 1-е місце на першості союзних республік (крім РРФСР), всесоюзних змаганнях відомств ЦР ДСТ при участі в цих змаганнях команд класу «А», або у складі молодіжних команд колективів класу «А», що посіли 1-е місце у фіналі всесоюзних змагань молодіжних команд, або у складі команд I групи першості РРФСР, що посіли у фінальних змаганнях 1—3-є місце, або у складі команд, що здобули протягом року 6 перемог над командами I розряду, або 2 перемоги над командами I розряду і 10 перемог над командами II розряду при умові участі протягом року не менше ніж у 16 зустрічах на змаганнях не нижче міського масштабу, або у складі команди, що посіла 1-е місце на першості краю, АРСР, області, міста при участі в цих змаганнях двох команд I розряду й 10 команд II розряду.

II розряд — брати участь у 12 зустрічах на змаганнях у складі команд, які здобули 6 перемог над різними командами II розряду, або 10 перемог над різними командами III розряду, або у складі команди, що посіла 1-е на будь-яких змаганнях, які проходили в два кола і де брало участь не менше шести команд II розряду.

III розряд — протягом року брати участь у 10 зустрічах на змаганнях у складі команд, що здобули 5 перемог над командами будь-якої кваліфікації (в тому числі і над командами новачків), або в складі команди, що посіла 1-е місце серед команд новачків на змаганнях будь-якого масштабу, що проходили за круговою системою, при участі в них не менше шести команд, або брати участь протягом року не менш ніж у 15 зустрічах на змаганнях будь-якого масштабу.

I юнацький розряд — брати участь у складі команд фіналістів всесоюзних юнацьких змагань, або у складі команд, що посіли 1—3-є місце у фінальних

юнацьких змаганнях РРФСР при участі в них не менше шести команд, або у складі команди, що посіла 1-е місце на юнацьких змаганнях союзних республік (крім РРФСР) при участі не менше шести команд, або у складі команд середнього та старшого юнацького віку, що виступали не менше ніж у 12 зустрічах на змаганнях і здобули 5 перемог над різними командами I юнацького розряду або 8 перемог над різними командами II юнацького розряду.

II юнацький розряд — брати участь у складі команд середнього та старшого юнацького віку, що брали участь не менш ніж у 10 зустрічах на змаганнях і здобули 3 перемоги над різними командами II юнацького розряду або 6 перемог над командами новачків, або брати участь протягом року не менш ніж у 15 зустрічах на змаганнях будь-якого масштабу.

Підтвердження розряду

Для підтвердження розряду — брати участь у складі команд, що здобули 50% перемог за умови участі у 50% зустрічей, встановлених для одержання відповідного розряду.

Умови виконання розрядних вимог

1. Вимоги II юнацького розряду і III розряду вважають виконаними також при проведенні змагань за спрощеними правилами.

2. Вважають, що гравець зіграв гру, якщо він брав участь у кожному періоді цієї зустрічі (воротар — у двох періодах).

Виконують розрядні вимоги у всіх розрядах за умови, якщо зіграно в складах команд не менше 50% ігор за календарем цих змагань.

4. Перемогу над командою вищого розряду оцінюють як дві перемоги над командою свого розряду. Дві нічі оцінюють як одну перемогу, нічию з командою вищого розряду — як перемогу над командою свого розряду.

Поділ команд за розрядами

1. Команди дорослих поділяють на команди майстрів спорту, I, II, III розрядів і новачків.

Команди юнаків поділяють на команди I, II юнацьких розрядів і новачків.

2. Розрядність команди визначають за розрядністю $\frac{2}{3}$ складу її гравців, що брали участь у цій грі. Так, якщо в складі команди у грі брало участь 12 чоловік, з них 8 гравців II розряду, то перемогу над цією командою зараховують як перемогу над командою II розряду.

Якщо в команді виступають гравці трьох і більше розрядів і в жодному з них вони не становлять $\frac{2}{3}$ команди, розрядність команди визначають таким чином: якщо кількість гравців вищого й середнього розрядів становить не менше 40% складу команди, то розрядність встановлюють за середнім розрядом. Так, у складі команди в грі брали участь 11 чоловік, з них 2 гравці I розряду, 3 гравці II розряду та 6 гравців III розряду. Команду в такому випадку класифікують за II розрядом.

3. Розрядність гравців і команди фіксує у протоколі суддя, що проводив зустріч, після пред'явлення гравцями класифікаційних книжок.
